

DARBININKAS

1.000 NARIŲ A. L. R. K. MOKYTOJŲ SAJUNGAI IKI SEIMO.

Sujuskite, sesers sąjungietės, kad jūsų garsingoji organizacija atsiras tūkstantinis skaičius iki Seimo.

1.000 NARIŲ LIETUVIŲ DARBININKŲ SAJUNGAI IKI SEIMO!

Sujuskite, broliai sąjungiečiai, kad mūsų organizacija to skaičiaus sulauktų iki pirmojo seimo.

VOL. II Metai I. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No 61 103

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., GEGUŽIO (MAY) 27 d. 1916 m.

Balos Kraujo, kruvos lavonų Verduno fronte. So. Bostono Tautos Fondo skyrius išsiuntė į Centro išdą \$2,000.00

Mažųjų kolonijų reikale.

Jau pernai "Darbininko" No. 8 buvo pakeltas klausimas apie mažųjų kolonijų reikalus. Buvo nurodyta, kaip tokių kolonijų lietuvių dvasinis stovis yra skurdus, kaip jie atsilieka ir neprideda del veikėjų stokes prie visuomeniško gyvenimo. Tos mažesnės kolonijos, kurios randasi arti didesniųjų, tai išgali parsikviesti kalbėtoją ir net lošėjus atvaidinimui gražių veikalų.

Bet kitaip yra su tomis, kurios toli nuo didžiųjų kolonijų ir neturi tarpe savęs gaivintojo, judintojo. O jei ir mažos kolonijos lietuvius įjudinti, suvesti į vienybę, tai žinoma jie daug gero galėtų nuveikti. Tai reikia ieškoti šokių tokių būdų gelbėti mažas kolonijas.

Vienas Brooklyn, N. Y. darbuotojas vyras atrado vieną būdą, kaip mažųjų kolonijų lietuvius galima pradėti įjudinti. Jis parašė laišką savo gimnaziui ir Hudson, N. Y. ir paklauskė apie tenyškinius lietuvius, jų gyvenimą, veikimą ir ar jie kiek žino, kas visuomenėje veikiama. Tai štai kaip atsakyme nušviečia Hudsono lietuvius:

"Kaip klausai ar yra Hudsono jaunimo, tai galiu pasakyti, jog neperdaugiausia. Vien išvažinėję į kitus miestus, antri apsišvedė, vienas kitas sužeistas, tai lieka tik burelis, o tarp jų apie organizaciją tai bangu ir užsiminti. Be to kitur juos sunku rasti, kaip tik karčiamoj, nes daugmas jaunimo ją ypač myli. Didesnis laikas praleidžiamas karčiamoj. O kai pašiepi juos už per didelę įsitikėjimą į karčemininką, primeni, jog karčemininkui tol geras, kol turi pinigų, o kai netenki pinigų, tai išmeta, tai atsako, girdi ką ten supaisysi, aš jau ir taip žadėjau išeit.

Tai supranti, ar tokiems galima priminti apie organizaciją. O kai klausai apie laikraštį iš Bostono, tai aš jo nepažįstu. Klausai apie grįžimą į Lietuvą, jei tėvai gyvi, tai gali grįšiu, jei nei tai niekada nemanau važiuoti, nes aš esu jau šio krašto pilietis."

Tai matome, ant kokio laipsnio stovi vienos mažos kolonijos lietuvių. Bet visgi nėra beviltiškas padėjimas. Minėto laiško autorius turi sąvayę dar gerą kibirkštėlę. Dar gal panašus atsiras tu antras, trečias. Taip ir susidarytų judinamoji jėga. Svarbiausia tai, kad keletas tokių susijungtų. Paskui reikia, kad jie susipažintų su visuomenės veikimu ir kad žinotų ir suprastų geresnias organizacijas. Trejetas tokių vaikinių galėtų atgavinti, išjudinti čielą koloniją. Reikia tik noro, drąsos, truputį pasižventimo.

Tai labai patarinta, kad visi, kurie tik turi gimnazių, pažįstamų mažose kolonijose, rašytų jiems paraginius priedus, priėmusius su visuomenės veikimu, su katalikiškais laikraščiais, organizacijomis. Labai dideliu akstumu būtų pasiųsti katalikiškų laikraščių, gerų knygelių.

Svetimtaučių spauda apie lietuvius.

Angliškas laikraštis "The Union of Democratic Control" indėjo labai rimtą straipsnį, užtariant lietuvių reikalus.

Tame straipsnyje kalbama abelnai apie mažųjų tautų reikalus, o ypatingai apie lietuvius. Užsimenama apie Anglijos valdininkų užreikšimus apie pavergtųjų tautų teises, apie tai, jog šioji karė vedama už paliausavimą mažųjų tautų. Tai autorius (G. Frederic Lees) išrodinėja, jog tarp tų mažųjų prispaustųjų tautų yra lietuviai ir jog jie užsielpo autonomijos.

Teisingai apibriežta etnografiškoji Lietuva, kas retai tepasitaiko svetimtaučių spaudoje.

Išsitiuoti p. J. Gabrio žodžiai, kuriais išreiškiama lietuvių troškimas gyventi savitu gyvenimu, plėtoti savo kultūrą ir pabrėžiamas skirtumas lietuvių nuo slavų ir teutonų. Cituojami ir atstovo Januškevičiaus žodžiai, pasakyti Dūmų lietuvių autonomijos reikale.

Ispaniškas laikraštis "La Veu de Catalunya", kurs jau keletą kartų plačiai paminėjo apie lietuvių sąryšį su Mlle Pouvreau paskaitomis, indėjo žinią apie paskyrimą Oskaro, kaizerio siūnas Lietuvos karaliumi ir taip-gi indėjo paryžiečių lietuvių protestą prieš Vokietijos kanclerio kalbą, kurioj jis užreikšė, jog neatiduos Lietuvos Rusijai.

Ispaniškas rimtas žurnalas "La Nacio" plačiai aprašė Mlle Pouvreau paskaitą Barcelonoje apie lietuvius ir plačiai nušvietas lietuvių klausimas.

KONTROLIUOJA VISUS JAVUS.

Lenkijoje Vokietijos valdžia įvedė kontroliavimą javų. Visus javus paėmė savo globon ir pardavinės pagal nustatytas kainas ir pagal nustatytą sądinamoji jėga. Svarbiausia tai, kad keletas tokių susijungtų. Paskui reikia, kad jie susipažintų su visuomenės veikimu ir kad žinotų ir suprastų geresnias organizacijas.

STREIKAS.

Lowell, Mass. — Geležies liejyklose sustreikavo moldeiniai. Iš viso metė darba 120 darbininkų. Reikalauja algų pakėlimo. Gaudavo po \$19.50 savaitėje, reikalauja po \$22.00 savaitėje ir sutrumpinimo keturiomis valandomis darbo.

L. D. S. ŽYMIAI AUGA.

1 uopa ir 37 narių savaitės laiku.

Šioje pereinamoje savaitėje pasirodė didis sujūdimas LDS kuopos. Nuo kiekvienos kuopos apturdamas mėnesinius raportus atrandu po keletą ir naujų narių aplikacijų. Jei kuopos tik tą entuziazmą pasi-laikytų iki semio tai arti 2.000 narių turėtume.

Sekandios kuopos prisiuntė naujų narių:

- 36 kp. New Britain, Conn. 10
- 1 kp. So. Boston, Mass. 6
- 31 kp. Wilkes-Barre, Pa 4
- 7 kp. Worcester, Mass. 2
- 34 kp. Scranton, Pa. 2
- 22 kp. Brighton, Mass. 2
- 13 kp. Philadelphia, Pa. 2
- 30 kp. Baltimore, Md. 3
- 6 kp. Hartford, Conn. 1
- 31 kp. Pittston, Pa. 1
- 25 kp. Chicago. Ill. 1

Iš viso ————— 38
Kurios kuopos dar nepradėjo augti ir tos kurios jau po kelis naujus narius pakilote, nenuleiskite rankų dar yra daug darbo nuveikti iki seimo. Pasiukubinkite rengkite prakalbas viešas diskusijas, vakarus, mass-mitingus ir visokias promogas vien su tuo tikslu kad LDS. paaugtų. Daugiau narių turėdami daugiau nuveiksimė.

J. J. Ramanauskas, sekr.

Laiškas iš Krymo.

(M. Jurui rašo sesuo)

Brangus mano Broli: — Nors nuo Tavęs, negaliu sulaukti laišku, bet aš rašau po aplaikiymo pirmojo laiško beveik kas savaitė. Nieko, tarytum nėra naujesnio. Tad šiandien aprašysiu trumpai kokiu būdu atskyrė mane žiaurus gyvenimo likimas nuo mamytės ir nubloškė karės viesula net į Krymą. Čia nors dalinuosi su vargu pusiau, bet protas regis veikia manų svietimas, jaučiuosi nesavyj. Gailu mamytės, gailu brolių, gailu gyvenimo ir viso turto, kurie jau dingo karės ugnyje.

Šiaulių užėmimas.

Balandžio 19 d. pasklido po Šiaulius gandas, kad vokiečiai ateina. Ponybė viską palikę pradėjo apleidinėti miestą. Štai ir iš toliaus žmonės pradėjo trauktiesi varami gyvulius. Bematant miestas visai aptuštėjo. Aš maniau vis dar kad tik žmonių gandai, nesijudinau. Bet apie 8 val. vakare gavome žinią nuo kunigo, kad tikrai ateina ir geriaus ant nakties apleistis miestą. Aš su Mickeliūnais ir Juozapaitėmis išėjome apie 10 val. o parėję į kaimą apie 12 val. nakties radome daugybės pabėgėlių apsistojusių ant narkynės. Neramus buvo poilsis. Langai ir sienos namų kas karta drebėjo labiau. Jau tēm jog ateina artyn karės batus viesulai. Su perkūniškais

trenksmais armotų jau buvome apspirate. Ant ryto grįstame miestan. Sutinkame minias žmonių pėsčių, raitų ir važiuotų. Traukiasi viens paskui kitą. Visi išsigandę, išblyškę, suvargę... Miestą jau radome tuščią ir tarytum net jo išvaizda atsimainius. Bet tuo tarpu ateina Talmontas, paduodame geresnius daiktus vėžti ir mes visi ėjome link namų. Plentas buvo taip pilnas, kad skersai jokiu būdu nepereisi. Parėję į kaimą nežinojom ką daryti. Laukėme rytojaus. Penktadienį vėl ėjau pažiūrėti į Šiaulius, bet daėjusi šilus turėjau grįšti namon: žemė dreba nuo šūvių, dangus raudonas nuo gaisrų. 8 val. kareiviai uždegė keturiose vietose Šiaulius ir bematant visas niestas paskendo liepsnose. Liaporai, Pailiai, Juodinkiai. Kupriai dega. Nespejau dagrįžti iki namų kaip valsčius ir Sutkūnai pradėjo degti. Pargrįžus pasikinkė arklius, paėmėm reikalinguosius daiktus ir rengėmės į kelią ant Vidginių. Besirengiant pradėjo kalbėti, jog jau Gruzdžiai paimti. O mums išvažiuojant Užlieknuose jojo krūmias minios kareivių. Manėme, kad tai rusų, bet būta vokiečių. Mat jie miškais užėjo už akių. Atvažiuos iki Dargynės pradėjo švilpti pro ausis kulipkos. Pradėjo šaudyti nuo Joniškių. Žmonių buvo pilnas šasiejus.

Nesvietiškas sumišimas. Pradėjo arkliai baidyties; žmonės šaukia, klykia; žemė pradėjo siūbuoti ir tarytum pradėjo maišyties su debesiais... o šaudymai, trenksmas kas kartą didėjo. Pasibaždžius arkliais, iškritau. Kulipkos bimbė it bitėms spiečių leidžiant. Aš bijojau pakilti nuo žemės, o vėl pritrunkta negalėjau. Tad pasivoliojau į griovį ir gulėjau it pamišusi iki aptilo šaudymai. Daug žmonių iš proto išėjo, o daug krito nekalta karės anka.

Pakilau pagaliau ir ėjau į Dargužius. Už kokių 5 verstų sutinku seseris ir brolių Roką. Aš toliau nebepaėjau. Prašiau eiti prie arklų ir kad kaip nors dasigavus pastogės. Bet už valandžiukės parbėgo brolis prie pakrūmio ir sako bijąs eiti, nes kareiviai štikais maustosi ir galvas kapojasi. Vokiečiai jau buvo visur užėmę. Tada ėjome ant Stačiūnų. Sutikome daug kareivių. Jie liepė eiti tik miškais. Ir briedome lieknais miškais ant Lygumų. Išeinant iš miško jau buvo tamsu. Netikėtai sutinkame vokiečių žvalgus ir labai nusigandom, mat buvo kalbama, kad jie apiplėšią ir pasmaugią merginas. Bet jie mums nieko nedarė. Pernakvojus Lygumuose Rokas ėjo namo, o mes visi į Pakruojį. Nuo Pakruojaus į Rozaliną; ir kėičia ant Klovainių, Smilgių, Panevėžio, Subačiaus, Palai-kės, Kupiškių, Kapiškių, Pamenūnės. Ir taip klajojome iki gavome traukinį. Ėjome

daugiau 400 verstų pėsti. O kas galėtų aprašyti įspūdžius, vargą!... Netik kad pavalgyti neturėjome per kelias dienas nieko, bet ir duonos svaro už jokus pinigus negalėjome gauti. Vien tik Dievas žino kuom gyvi išlikome ir kaip išsikusome iš karės dievaiečio nasrų.

Atsidūrė Kryme.

Išsipirkę tikietus žiaivome pačios nežinodamos kur. Viename mieste laukėme parą, kitur dar daugiau iki per 2 savaiti atsidūrėme Feodosijoje. Čia pabundu ir pamatau, kad aš neturiu nieko. O apie silpnumą nėra ko kalbėti, nes valgyti nebuvo ko. Karštie radome apie 40 laipsnių; mes tik vatinėlėmis apsilvilke. Radome gerus žmones, atgaivino, pavalgydino. O tolesniai gavome biškį darbo. Brangumas neapsakomas. Visko stoka. Daug reikalingiausių daiktų nei už pinigų negalima gauti. Skurdas žmonių neaprasomas. Kunigas katalikas yra iš Turkijos. Mažai moka lenkiškai. Bažnyčios nėra Pamaldos atsiuoma mažame namelyje ir to žmonės nelanko. Pinigų taip-gi nėra... Prisiunėiu parodymui Krymas, 19-12-16 m.

Neužtars.

Airių revoliucionierių vadas Casement yra protestonas, o jo žmona katalikė. Tai ji kreipėsi į popiežių, kad jis užtartų jos vyrą, jei tas būtų nuteistas miriop. Popiežius atsakė, jog į vidurinius Anglijos reikalus negalys kištis.

KAIZERIO PASIUNTINYS WASHINGTON.

Iš keletos šaltinių paleista žinia, jog kaizeris siunčia princa von Buelov į Washingtoną. Jam kaizeris inteiķes išlygas, ant kokių Vokietija sutiktų taikintis. Tai tas prinčas prašys prez. Wilsono patarpininkauti, įvedant taiką Europoje.

NUSKANDINO ANGLIJOS LAIVĄ.

Vokiečių submarinas nuskindino Anglijos garlaivį Washington.

IŠRINKO MAITINIMO MINISTERI.

Kaizerio valdžia nusprendė įsteigti maitinimo ministeriją ir ministeriu jau paskyrė A. T. von Batoeki Friebe. Tai tasai vyras dabar maitys, kaip tėvas savo 70.000.000 vaikų. Be jo leidimo nieko niekas negalės valgyti.

Nashville. — W. Darden buvo patraukęs į teismą Adams Express kompaniją. Jis reikalavo, kad kompanija atlygintų jam už penkis arklius, kurie žuvo ištikus nelaimėi ant geležinkelio. Teismas pripažino išmokėti jam \$40.000.

pozičių tvarko armijas tam, kad darius savo keliu atakas ir tikrai atsigriebti. **NEGIRDĖTAS ŽIAURUMAS.** Verduno fronte mūšiai ne vien kruviniausi visoje žmoni-jos istorijoje, bet ir žiauriausi. Niekur, nei baisiausi laukiniai žmonės, nei miško žvėrys nesigrumia su tokiu velnišku žiaurumu, kaip vokiečiai ir francūzai Verduno fronte.

Kuomet vokiečiai atsieniė Douaumont fortą, tai neliko jame nei vieno gyvo francūzo. Grūmėsi požeminiuose urvuose su peiliais, kumštėmis, bombomis. Tamsius tunelius nušviesdami elektrikiniais švyturiais. Tūkstančiai vokiečių ir francūzų žuvo tuneliuose, kuomet jie griuvo bomboms besprogmentant. Šimtų šimtai kareivių pabludo nuo armotų trenksmo ir skerdynių baisumo.

Vienas francūzų kapitonas ant 700 jardų fronto suskaitė 7.000 lavonų.

Adriatikos jurė italams pasisekė nuskandinti Austrijos nedidelį karės laivą. Jurininkai pateko nelaisvėn. Austrų aeroplanas, kurs skraidė padangėse ir tėjimo italų laivų padėjimą tapo nušautas.

RUSŲ FRONTUOSE.

Vokiečiai skelbia, jog rytu-niame fronte nesą atmaimū.

Rusai skelbia, jog į vakarus nuo salos Dalen vokiečiai po smarkaus bombardavimo darė ataką ir buvo išmūšę rusus iš pozicijų. Bet rusai tuomet savo keliu padarė ataką ir atsieniė netektas pozicijas. Vokiečiai bandė pasivartyti linkni Karpilovkos ir supjaustyti dygliuotų vielų tvoras. Bet buvo atmušti.

PAISITRAUKĖ NUO MURUSIO ŽMOGAUS KALNO.

Vokiečių replės vis baisiau spaudžia Verduną. O taip baisiai spaudžiant, tai begalės kraujo ištrykšta. Dešinėj Verduno pusėj vokiečiai per 72 valandas pasivarė trijų mylių fronte. Francūzai iš visų pajėgų gynė Mirusio Žmogaus kalną. Išeikvoję tam reikalui apie 40.000 kareivių, pasitraukė ir užleido vokiečiams.

Kariniai ekspertai pripažįsta, jog tokio kraujo praliejimo dar niekur nekuomet nebuvo.

Aprokuojama, kad vien prie Douaumonto forto per 72 valandas krito 30.000 kareivių. Vokiečiai ir francūzai ten bādėsi smaigstėsi kaip baisiausi nevidonai požeminiuose urvuose. Ant viršaus apie tą fortą krūvos lavonų ir balos kraujo. Didelės daugybės vokiečių krito kol daėjo iki forto. Ir paskui požeminiuose urvuose grūmėsi, kol išbadė ten esančius francūzus.

Francūzai pasiryžę laikyti Verduną ir labiausia žiūri, kad nei sprindžio žemės netektų vokiečiams be kraujo. Francūzų vadai matydami netekimą

Vokiečiai varosi pirmyn.

Iš Verduno fronto pranešama apie vokiečių laimėjimus. Mūšiai eina su pasibaistėtinu smarkumu. Abipusiai upės Meuse, į šiaurės rytus ir šiaurės vakarus vokiečiai užvedė nepaprastą bombardavimą. Francūzai atsakinėja vokiečiams šūviu už šūvį. Vokiečiai daro atkaklias atakas, nežiūrint ir francūzų tirpinto švi-no lietu.

Vokiečiai atsieniė Douaumont fortą, kurį francūzai staugiai antpuoliu buvo atgavę. Del to forto buvo nesvietiškos skerdynės. Po to vokiečiai tuo pačiu įsibėgimu užatakavo drūtviets, kurios buvo į pietus ir pietų vakarus nuo Douaumont forto. Ten francūzai neatsilaikė ir tos drūtviets teko vokiečiams.

Su nepaprastu atkaklumu bombarduoja vokiečiai kalno No. 304. Tą daro turbūt, kad gerai ten apgrovus francūzų pozicijas ir paskui padarius generalę ataką. Del to kalno jau nuo senai eina didi mūšiai.

Vokiečiai darė daug atakų tarp Haudremont miškų ir Theiaumont farmos. Francūzai giriasi atmušę tas visas atakas. Vokiečiai sako, kad ties Haudremont jie atėmė iš francūzų akmenų skaldinycias. Kitose vietose vakariniam front be paliovos eina smarkūs artilerijos veikimai.

Francūzai nušovė vokiečių orlaivį, kurs nukrito francūzų pusėj į šiaurę nuo Vaux. Etain apskrityje francūzų orinė eskadra buvo susikibus su vokiečių aeroplanais. Dvi vokiečių mašinos buvo pašautos ir turėjo grįžti atgal.

PAISITRAUKĖ NUO MURUSIO ŽMOGAUS KALNO.

Vokiečių replės vis baisiau spaudžia Verduną. O taip baisiai spaudžiant, tai begalės kraujo ištrykšta. Dešinėj Verduno pusėj vokiečiai per 72 valandas pasivarė trijų mylių fronte. Francūzai iš visų pajėgų gynė Mirusio Žmogaus kalną. Išeikvoję tam reikalui apie 40.000 kareivių, pasitraukė ir užleido vokiečiams.

Kariniai ekspertai pripažįsta, jog tokio kraujo praliejimo dar niekur nekuomet nebuvo.

Aprokuojama, kad vien prie Douaumonto forto per 72 valandas krito 30.000 kareivių. Vokiečiai ir francūzai ten bādėsi smaigstėsi kaip baisiausi nevidonai požeminiuose urvuose. Ant viršaus apie tą fortą krūvos lavonų ir balos kraujo. Didelės daugybės vokiečių krito kol daėjo iki forto. Ir paskui požeminiuose urvuose grūmėsi, kol išbadė ten esančius francūzus.

Francūzai pasiryžę laikyti Verduną ir labiausia žiūri, kad nei sprindžio žemės netektų vokiečiams be kraujo. Francūzų vadai matydami netekimą

pozičių tvarko armijas tam, kad darius savo keliu atakas ir tikrai atsigriebti. **NEGIRDĖTAS ŽIAURUMAS.** Verduno fronte mūšiai ne vien kruviniausi visoje žmoni-jos istorijoje, bet ir žiauriausi. Niekur, nei baisiausi laukiniai žmonės, nei miško žvėrys nesigrumia su tokiu velnišku žiaurumu, kaip vokiečiai ir francūzai Verduno fronte.

Kuomet vokiečiai atsieniė Douaumont fortą, tai neliko jame nei vieno gyvo francūzo. Grūmėsi požeminiuose urvuose su peiliais, kumštėmis, bombomis. Tamsius tunelius nušviesdami elektrikiniais švyturiais. Tūkstančiai vokiečių ir francūzų žuvo tuneliuose, kuomet jie griuvo bomboms besprogmentant. Šimtų šimtai kareivių pabludo nuo armotų trenksmo ir skerdynių baisumo.

Vienas francūzų kapitonas ant 700 jardų fronto suskaitė 7.000 lavonų.

Adriatikos jurė italams pasisekė nuskandinti Austrijos nedidelį karės laivą. Jurininkai pateko nelaisvėn. Austrų aeroplanas, kurs skraidė padangėse ir tėjimo italų laivų padėjimą tapo nušautas.

RUSŲ FRONTUOSE.

Vokiečiai skelbia, jog rytu-niame fronte nesą atmaimū.

Rusai skelbia, jog į vakarus nuo salos Dalen vokiečiai po smarkaus bombardavimo darė ataką ir buvo išmūšę rusus iš pozicijų. Bet rusai tuomet savo keliu padarė ataką ir atsieniė netektas pozicijas. Vokiečiai bandė pasivartyti linkni Karpilovkos ir supjaustyti dygliuotų vielų tvoras. Bet buvo atmušti.

Oficialiai rusų paskelbta, jog kazokų būrys susijungė su anglais ties Kut-el-Amara. Apie tą atsitikimą iš kitų šaltinių anksčiau buvo sužinota ir pranešta.

Priverstinas kareivavimas.

Anglijos karalius Jurgis pasirašė po bilium, kuriuo įvedama priverstinas kareivavimas. Pagal tą bilijų visi vyrai nuo 18 metų amžiaus iki 41 pagal reikalą turės stoti armijon.

Iš Atėnų ateina žinios prie Graikijos rubežiaus nuo Doiran iki Gievgelį eina smarkūs bombardavimai. Talkininkų orlaiviai metė bombas į keletą Serbijos miestelių, kur dabar randasi teutonų bei bulgarų jėgos. Tame fronte būna jau ir atakų.

STREIKAS DIDINASI.

Bostono rūbsiuvių streikas didinasi. Dabar jau streikininkų skaičius siekia 8.000. Vis daugiau šapų eina streikan.

Apie derybas ir susitaikymą dar nieko negirdėti.

Grižo.

— Kiek aš kentėjau,
Ašarų liejau
Dėl tavęs, brangusis sūnau;
Kiek nemiegojau,
Daug prarimojau
Naktų, kad tave auginau?

— Gal tau šiandieną,
Naktį nei dieną
Nerūpi sunkieji vargai.
Tiek tai paguodos —
Dienos tik juodos —
Už vargą tiktai tematau.

— Širdis man skausta,
Vargo suspausta, —
Kentėti turiu aš, už ką?
Kentū aš badą,
Sviet's akis bado —
Kam leidau tave, vis už tą.

"Motina gaišta,
Sūnus nei rašto,
Nerūpi senutės darbai;
Leist nereikėjo,
Jį užžavėjo
Kitieji, — jie sako, — kraštai."

— Pasigailėsi,
Atsižiūrėsi
Tik tu močiuotės vargų;
Gal negalėjai
Jei nepadėjai —
Negauni pelningų darbų.

— Aš vis tikiuosi
Mane paguosi,
Neleisi išgaišti visai.
Skaudu man būtų
Jei tu pražūtum —
Apleistum mane visiškai.

— Kad palydėjau,
Man tu žadėjai
Laiškutį prisijust, pinigų.
Žuvo sūnelis,
Tas vienintelis;
Sunku man, sūneli, sunku!

— Grįžk į tėvynę,
Savo gimtynę —
Nežuk nors tėvynei, sūnau!
Aš jau senutė,
Man nors žvakutę
Uždegti prie grabo sugrįšk!

II.

— Turtų brangiųjų,
Laimės, lengvųjų
Darbų aš ieškok išėjau.
Kalnų anksuotų,
Vargo vaduotų
Į kraštą aš šitą plaukiau.

— Skausmas krutinę
Rėmė, tėvynę
Apleisti kadaisiai rengiaus;
Vėrkė motutė,
Prašė senutė —
Prie josios sugrįšti greičiaus.

— Ką gi daryti,
Paspilpinti
Nespėjau, kaip grįšti tuščioms?
Daug jau prabėgo
Laiko, o nieko...
Močiuotė ant manes rūstaus?..

— O apgavingi
Ir nelaimingi
Kraštai, jūs prigavot mane!
Aukšą žadėjot,
Vargą uždejt,
Ir laikote skurdo tvanel!

III.

Saulė kad teka,
Pors arklį lekia,
It žaibas, kelin tekinais!
Ratuose sėdi
Sūnus ir gėdis
Prigautas kraštais svetimais.

Mato jau namą
Tėvyškės savo —
Nerimsta krutinę širdis.
Girdi, rods, garsą
Motinos balso...
Jis skuba, jį neša viltis...

Štai jau ant kiemo,
Savojo tėvo!
Ir bėga į vidų greičiau;
Viskas apgriuve,
Viskas supuve;
Kas yra?.. Jis eina arčiau!..

Žiūri ant lovos
Guli lavonas!..
O kas-gi?.. nejaugi jinai?
Taip, tai motutė...
Mirė senutė,
Akis jau užmerkė visai!..

Kūnas užšales,
Veidas išbalės
O lūpos lig kalba: — sūnau!
Taip aš kentėjau,
Tave mylėjau —
Už tai vis dėl tavęs vargau.

— Vaikė, vaikeli,
Brangus sūneli,
Grįžai į tėvynę, gerai!
Būsi ramesnis
Ir laimingesnis,
Atmink tik kur mūsų kapai.

Žvakę uždegęs,
Klaupė ant kelių
— Atleiski! jis prašė nuo jos.
Verkia sūnelis,
Jau našlaitėlis,
Netekęs močiuotės mielos.

Lenkia jis galvą —
Viskas, rods, kalba:
— Laimingas, kad čia sugrįžai.
Visa gamtužė,
Upė, giružė
Jį sveikin ir kalba: — gerai!
L. Šilelis.

26-IV-1916 m.

Ant kapų.

Plaukais palaidais giliai užsimasčius,
Žingsniuoj kapų linkui mergaitė,
Krutinė sunkiai jos vaitojo, dėjavo
Matyt, kad buvo našlaitė.

Užėjus, pasuko kur daugel kryželių —
Ilgai neišskojus, sustojo;
Akyse sužibo gaili ašarėlė,
Sukniubus ant kapo raudoj.

— Čia ilsisi mano vienintelė laimė! —
Prabilo ta vargšė mergaitė, —
— Nebėra jau jojo, aš viena ant svieto,
Esu apleista, dar našlaitė.

— Jį vieną, visame pasaulyj
Už viską labiausiai mylėjau —
Už jo gerą širdį ir tikrąją meilę —
Jo būti ant amžių žadėjau.

— Ziaurus, ak! likimas išardė tą laimę,
Man kapas tik jojo heliko,
Ir ašaros griaudžios, ką rieda per veidą
Riedės jos visuomet už dyką.

— Nebėra jau jojo, viltis man užgoso,
Pasaulyj jau niekas nemielia,
Atbuskie brangiausias, pažvelgkie ant
[kapo,

Kaip ašaras liej' tavo miela.
— Bet veltui, ak veltui verkiu, aimanuoju
Vis vien busiu viena ant svieto,
Pasaulis bus šaltas ir žmonės be jausmo,
Man yra skirta dalis kieta. —

Ilgai dar sukniubus raudoj ant kapo...
Mėnulis iš augšto žiūrėjo;
Paskui atsikėlė, apsiašarojus,
Skubiai nuo kapų vėl nuėjo.

19-V-16.

J. Kaunys.

Jon-s.

Ar grįš Juozelis?

(Tąsa)

— Ui, ar tamsta Amerike?
Lyg akmuo nuo jų krutinės nuslugo. Tuo-
jaus pasisakė iš kur, kaip ir kur važiuoja, ir
žydėlio globojami, prasiirė pro žmones ir pasi-
juto didelėje ir plačioje gatvėje, kur juos dar
smarksnis trukšnas sutiko. Dunda vežimų
ratai, skersai, išilgai skrieja automobiliai,
elektros tramvajai, — mūsų kaimiečiai iš išga-
šio net sustojo.

— Niu, ku tamsta stovi, — sušuko žydėlis,
eik su mani. Bailiai paskui žydėlį eina mūsų

keliauninkai ir vis dairosi, kad koks nelabasis
jiems kaulų nesutraškintų.
Po geros valandos kelionės po Liepojaus
gatves, Tilvikučius su Juozeliu žydėlis įvedė į
kokią tai tamsią gatvelę, kur prie vieno labai
susmilkusio namo apsisėjo.

Būta tai važiuojančių į Ameriką emigran-
tų viešbučio, žydo užlaikomo.
Įlėję į viešbučio vidų mūsų draugai paste-
bėjo, kad ten jau — daug tokių pat, kaip jie
keliauninkų prisirinkę. Juozelis-gi patėmijo,
kad ir jam kelionės draugų randasi: prie pat
sienos, ant žemės skarmalais prisidengę miego-
jo du vaiku: mergutė ir berniukas.

Suradę tarp susirinkusių keliauninkų liuo-
są kertele, Tilvikučiai ir Juozelis pradėjo apie
guolį manyti. Šiaip be taip susitraukę, nors
ir ant kietų grindų, užmigo Tilvikučiai, tik
Juozelis dar ilgai nemiegojo, vis manė, galvo-
jo, kaip tai toji Amerika atrodo, kur jam pri-
sieis važiuoti per platus vandenynus....

Ant rytojaus, apie 6 valandą iš ryto vieš-
butyje visi sukilo. Mat, žydai agentai pran-
ešė keliauninkams iš vakaro, kad laivas į
Ameriką išplaukia 1 val. po pietų, tad kad nie-
kas nepasivelintų. Moterys pradėjo savo ryš-
ulius sukli. graibščioti; vyrai pusryčius ant
greitųjų kasti, o kaip kas tai ir baltakės bon-
kutę išsitraukęs su draugais vaišinosi ant lai-
mingos kelionės. Gi žydai pradėjo nuo ke-
liauninkų už nakvynę randą rinkti. Įvyko ne-
mažai ir barnių. Kaikurie visai nenorėjo mo-
kėti už nakvynę. — Mūsų, — sakė, už visą
kelionę agentui užmokėta. Bet, kaip žydai
pabaigino, kad kas nemokės, negalės ant lai-
vo sėsti, — nors ir labai pykdami, atsisteisė.

Nuo Tilvikučių žydas už nakvynę nulupo
net du rubliu. Buvo mėginęs Tilvikutis su
žydu bartis, bet sesuo nutvėrus brolių už ran-
kos, pradėjo malsinti: — Joneli, laukis, dar
gali palikti.

Juozelis tuo tarpu su naujais draugais jau
susipažino. Iš pradžių bailiai, paskiau drą-
siau vaikučiai į pažintį suėjo. Sužinojo Juo-
zelis, kad mergaitės vardas Elzutė, o berni-
ko Jurgutis. Ir jiedu važiuoja į Ameriką, tik
ne vieni, su tėvais. Važiuoja pas savo bro-
lius, kurie juos jau nuo senai kviečia. Vai-
kai pradėjo savo spūdziais dalintis tik neilgai
tegalėjo savo draugija džiaugtis, nes pradėta
visų rengtis prie kelionės ant laivo. Giminės,
pažįstami ir burelius pradėjo spiestis.

Galų gale po gana ilgų šukavimų, ieško-
jimų visi susirado ir žydu agentų lydžiamai pa-
traukė prie laivo, kurs, anot žydu tvirtinimo,
tik už kelių dešimts žingsnių randasi. Pas-
kiaus-gi pasirodė, kad laivo gana atstokai bū-
ta; prisiėjo eiti apie pusantros valandos laiko,
kol mūsų keliauninkai pamatė uostą ir jures.
— Dievuliau, — ne vienas, vandens platumas
pamatęs, pagalvojo, — apsaugok mane nuo
nelaimės.

Juozelis, pastebėjęs banguojančias jures,
išsyk nustebo, paskiaus išsigando, taip tų jurių
esama didelių, milžiniškų, taip visai nepanašų
į Grikiškio miestelio pridą, stovintį klebonijos
klone, kur jįsai dažnai varinėdavo klebono ža-
sis, antis. Ir kaip baisiai tos jurės užia,
tarsi visi Grikiškio miestelio malūnai į vieną
krūvą sudėti. Vandens paviršis tik žyba, tvak-
si, — gražu ir baisu darosi Juozeliui. Oi, kaip
norėtų jis dabar turėti prie savęs tetą Marijo-
ną, jos priekaiščio nusitverti.

— Juozeli, eiva, — sušuko Tilvikutė, ar
nematai, kad visus ant laivo varo? Stipriai,
stipriai Juozelis nusitvėrė Tilvikutės rankos.
Einant per tiltelį, laivą su krantu svienijantį,
net kelis-ryk kruptelėjo.

Pagalios, vidui laivo atsiduręs, nusiramino
šiek-tiek. To baisaus vandens čia nesimatė.
Tilvikučiai, savo ryšelius sukrovę nuro-
dytoj jiems vietoj, susuko ant viršaus. Nors
ir nenoromis paskui juos išėjo ir Juozelis. Vie-
nam, tarp svetimų ir nepažįstamų žmonių bau-
gu buvo pasilikti.

Ant laivo viršaus susispietė visi keliaunin-
kai. Kiekvienas norėjo ilgai savo mintyse už-
likti tą žemės krantą, taip arti Lietuvos esan-
tį, tuos žmones, kurie juos palydi. Vienas
Dievas žino, ar teks su jais kada nors pasimaty-
ti, susitikti.

Branko keliauninkai riedančias ašaras
nuo skruostų, šnabžda maldą. Nuo kranto
plevesuoja kepurės, skrybėlės, skepetukai...
— Sudiev, sudiev, mylimas krašteli!.. Su-
diev brangi Lietuva!

Muzika palengvėlia pradeda griežti atsis-
veikinimo maršą, toliaus tonai stiprėja, su-
jurių siantimu susitaria... Slenka nuo žmonių
galvų kepurės, linksta galvos.....
— Po tavo apginimu, — kiekvieno lupos
šnabžda.

Karčiai apsisverkė Juozelis. Prieš jo a-
kis stovi liūdnas tetos Marijonas veidas, vai-
dinasi tėvų kapelis. Vaikas net balsu pradėjo
verkti.

— Cit, Juozeli, — per ašaras ramina Til-
vikučiai, — cit, mažyti, juk sugrįšime kada?..
Laivas sujudo ir, majestotiškai jurių vil-
nis rėždamas, pradėjo plaukti, nežinomą li-
kimą lemdamas visiems keliauninkams.

— Po tavo apginimu, — kiekvieno lupos
šnabžda.

Apsiranta žmogus su laime, susigyvena
su nelaimėmis. Prie įvairiausių gyvenimo ap-
linkybių prisitaiko. Per ašaras juokiasi, šyp-
sosi, neretai šypsodamas verkia. Kas gali su-
prasti žmogaus būdą, palinkimus? Kas gali
atspėti jaunystos svajones? Tai amžinoji kny-
ga, kurios lapai nuolat sklaidomi, vis nesu-
prantamais, paslaptimis atrodo.

(Toliau bus)

Apologetika.

(Tąsa)

Pradedant Syrija užėmė Persiją, Arabiją, Pa-
lestiną, Mažąją Aziją, visą Šiaurinę Afriką ir
net pasiekė Ispaniją. Čia pasitiko dvi skirti-
ni sriovi — krikščionija bei Magometo klaidai-
tikystė. Idealizuojama paleistuvystė (sulyg
Magometo mokslo paleistuvystė nėra jokių
prasizengimų. Jisai moko savo pasekėjus,
kad rojus (dangus) bus vieta, kame žmonės
skęs bauriausioje paleistuvystėje) greitu laiku
atrado daug pasekėjų.

Krikščionijos apginėjai nesnaudė. Idant
išblavitų žmonių nesąmonėmis prislėgtą pra-
tą, tuoj pasipylė apologetiški veikalai. Čia
vertas pažymėjimo šv. Jono Damaskiečio vei-
kalas, užvardintas "Diskusija tarp saraceno
bei krikščionio" (750 m.). Šiame veikle au-
torius išaiškina išikūnijimo paslaptį, pasmerk-
damas Magometo klaidingą mokslą apie Dievą.
Tuo pačiu jisai pariparodo krikščionių tikėjimo
viršumą, nuosekliai išaiškindamas Koraną (ma-
gometonų šventoji knyga), kuris yra perpildytas
šv. Rašto ištraukomis.

Be šio autoriaus galima pažymėti palaimin-
tą Petrą (12 amž.) bei Raymondą de Martini
(13 amž.).

b) — Ne mažiau kenksmingesniu krikščio-
nių tikėjimui buvo Islamo filozofijos mokslas.
Arabai išmoko nuo syričių graikiškus mok-
slus ir parėmė jų daile. Ypatinai pasizymė-
jo medicinoje, matematikoje ir filozofijoje.
Visose užgrobtose šalyse įsteigė savo mokslein-
es bei knygynus. Jau 12 šimtmetyje maurų
užimtoje Ispanijoje buvo įsteigta 19 kolegijų,
kurias lankė daugybė jaunuomenės iš visos Eu-
ropos. Čia mokoma Aristotelio filozofija ta-
po perpildyta arabišku panteizmu bei racijona-
lizmu. Tais laikais labai įėjo į madą maurų
filozofų Averroes nuomonės. Jisai tvirtino,
kad filozofija ir religija yra dvi skirtingi min-
ties sryti, tokiu būdu — kad jeigu kas yra
teisingu filozofijoje, gali būti klaidingu reli-
gijoje ir atžagariai. Tuose laikuose viešpata-
vo NUOMONĖ, kad religija (tikėjimas) tin-
ka vien tamsių sluogznių žmonėms, kurie nesu-
geba patys mintyti bei spręsti, bet filozofija
yra prakiliu mokslo šaka, kurią kiekvienas
prakilius protas privalo įgyti. Arabų filozofai
atmetė šias svarbiasias dogmas (dogma reiškia
— pripažinta tiesa): — sutvėrimą, apveid-
imą ir morališkumą (dorą). Idant išaiškinti
magometonų racijonalizmo klaidas, šv. Tamas
Akvinitis parašė filozofiską veikalą "Summa
contra Gentiles" (1261-1264 m.) keturiose kny-
gose. Šis autorius savo veikle pamatuoja viską
ant proto bei tikėjimo ir taip patogiai pasta-
ruosius suderina, kad visame tokiaime plačia-
me veikle randasi prakiliusias harmoniją,
lengviausiai suprantama kiekvienam protui.

Kalbėdamas apie Dievą, apveidą, sutvėrimą
ir apie ateinančių gyvenimą, šv. Tamas aiškina
klaidas arabų, žydu ir graikų filozofų ir pri-
parodo, kad Aristotelio mokslas sustiprina di-
deses tikėjimo tiesas.
Be šito prakilius veikalas, galima dar pa-
žymėti sekančius: — "De Veritate Fidei Chris-
tiane" penkiose knygose (1530 m.) parašė
Liudvikas Vives. Pirmose trijose knygose aiš-
kina išikūnijimo bei Atpirkimo paslaptis ir ki-
tose dviejose duoda dvi diskusijas (pasikalbėji-
mus) 1) — tarpu krikščionio bei žydo ir 2) —
tarpu krikščionio bei magometono. "De Ve-
ritate Religionis Christianae" (1627 m.) šeši-
ose knygose parašė Grotius. Čia reikia paży-
mėti ir pirmą veikalą, rašytą jau ne lotynų,
bet pranežų kalboje — "De la verite de la re-
ligion chretienne" 1576 m., parašė Pilypas
Mornay.

Lietuvių kalboje galima perskaityti šiuos
veikalus: — "Tikėjimo dalykai" — kun. prof.
P. Bučys. "Problema apie Kristų" — P. Dovy-
daitis.

III REFORMACIJA.

Žodis reformacija lotynų kalboje reiškia
pakeitimą-pagerinimą, atnaujinimą įvairių da-
lykų paprastame jų stovyje.

Vidurinių amžių istorijoje žodžiu reforma-
cija mes suprantame tikybinį judėjimą, kuris
prasidėjo 14 šimtmetyje ir, veliaus, 16 uždege
visą Europą.

Idant geriau supratus šį apsiereikimą, pa-
žvelkime kas per priežastys pažadino viršminė-
tą judėjimą.

Šv. Katalikų Bažnyčios mokslas visuomet
buvo tikras ir tyras. Žmonės įvairiose šalyse
gyveno grynai krikščioniškai — augštoje doro-
je. Labdarybės veikalai bei mokslas augo ir
kerėjo. Krikščioniška dailė bei literatūra bu-
vo plati ir turėjo didelį pasiekimą visuomenė-
je. Bet kuomet 14 šimtmetyje civilė valdžia
pradėjo kištis į bažnytinius reikalus, maišyda-
ma pastaruosius su valstijos reikalais — krikš-
čioniška tobulybė pradėjo slinkti žemyn. Aug-
štas šv. Bažnyčioje vietas pradėjo užimti toki
asmenys, kurie patiko pasauliniams valdovams;
jie suvis nesirūpino žmonių sielos reikalais bei
visuomenės gerovė, bet žiūrėjo vien savo garbės
bei turtų. Toki asmenys — vyskupai, vienuo-
lynų perdėtiniai, ypatingai kurie valdė išsisas
šalis, jautėsi pasauliniais valdovais, bet ne
šv. Bažnyčios tarnais. Visame pradėjo viešpa-
tauti puikybė, turtų gobšumas ir, pagaliaus,
pavydas. Kaip anglų dramaturgas Shakespe-
are'as išsireiškė, "Kas gaubtuvas nepadaro
žmogaus vienuoliu" — taip ir čia atsitiko.
Žmonės pasaulinės dvasios nors ir užėmė vys-
(Toliau bus)

J. Širvintas

L.D.S. CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI:

Dvasiškis Direktorius.
Kunigas F. Kemėšis,
50 W. Sixth St.,
So. Boston, Mass.

Pirmininkas.
Motiejus Zioba,
29 Webster St.,
Molden, Mass.

Pagalbininkė.
Marijona Juškienė,
129 Melrose St.,
Montello, Mass.

Sekretorius.
Jonas J. Ramanuskas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Užninkas.
Mikolas Venys,
28 Story St.
So. Boston, Mass.

Globėjai.
Jonas Petrauskas,
66 W. Fifth St.
So. Boston, Mass.

Vincas Kudirka,
37 Franklin St.,
Pranas Kuras,
457 Pleasant St.,
Norwood, Mass.

Literatiška Komisija.
Kun. F. Kemėšis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Pr. Gudas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

F. Viraks,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

"DARBININKO" AGENTAMS IR PLATINTOJAMS.

Dabar geriausia proga, pa-
sirodyti uoliais platintojais ka-
talikiškos spaudos.

Utarninko ir ketvergo "Dar-
bininko" No. parsiduoda po 2
centu, subatos 3c. Gabus ir
apsukrus veikėjas gali gana
daug išplatinti, jeigu pats ne-
gali pardavinėti suorganizuok
vaikų burelį, jie geriausiai iš-
platins.

Taip-gi neužmirškite parsit-
raukti iš "Darbininko" kny-
gyno visokių knygelių, labai
pigiai galite gauti.

"Darbininkas" priima viso-
kiaus spaudos darbus, plaka-
tus, tikietus, konstitucijas ir
tt. ir atlieka darbą geriausiai
ir pigiausiai.

Remkite kuo galite, nes ži-
note kad "Darbininkas" vie-
nintėlis darbininkų užtartyto-
jas.

Visokiais reikalais kreipki-
tė:
"Darbininkas,"
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Lietuviai apsi- ginkluokite taip

Nusipirkite savo namus
ir už juos randas išsimo-
kės, tai senatvėj turėsite
Jailų gyvenimą. Apraus-
kite (inšurinkite) na-
mus ir rakandus (forni-
čius), kad nelaimėj atsi-
tikius galėtumėte kitus nu-
sipirkti, apsaugokite dirb-
tuves ir darbininkus, ap-
saugokite automobilius
arklius ir vežimus nuo vi-
sokių nelaimių.

Aš virš minėtus darbus
atlieku kogeriausiai, turiu
patsai gerą patyrimą gy-
vendamas čia Amerikoje
per 30 metų. Esu tikrai
atsakantis už visokį dar-
bą, turiu State Broker
nsurance License, esmu
Notary Public, Justice of
the Peace, Auctioneer ir
Agentas, parduodu na-
mus, farmas, lotus. Kvie-
čiu visus lietuvius ir lietu-
vis atsilankyti į mano ofi-
są.

Michael Coran
366 Broadway,
South Boston, Mass.

Vanduo be apvinių, akmuo
be šaknų.

Pirktu šuva mėšą, pinigų
nebėšą.
Pavargo kaip tėvą pešę.

Iš Amerikos į Lietuvą.

EUROPON.

Besirengiant kelionėn.

Pasirengsiu nors trumpai parašyti apie pradžių mūsų kelionės.

Tartum kas tyčia sukoncentravo visus svarbesnius mūsų tautos reikalus vienam kartui: Čia katalikų tarybos su tautininkais. Tam tikslui suvažiavimai New-Yorke, Newarke ir Philadelphijoje; vasario 24 dieną Europos pavergtųjų tautų šauksmas Kongreso Komisijos Washingtone gvildinama. Mūdu su kun. Bartuška buvome paskirti ir tenai važiuoti. Pradėjova rengties kelionėn. Besirūpinant šiais reikalais ir nepatėmijom kaip praslinko apie mėnesį laiko ir mūsų kelionės diena jau visai arti. Su giminėmis, draugais ir pažįstamais pradėjova atsisveikinti. Kovo 12 dieną įvyksta gydytojų draugijos susirinkimas, kurių aš kaip raštininkas, būtinai turėjau atsilankyti, kad perdavus knygas savo pasekėjui, mat tams susirinkime buvo renkama nauja valdyba. Atsiskaičius man nuo sekretariavimo, vienbalsiai išrenka mane draugijos prezidentu. Prie to pasako dar prakalbą:

„Išrenkame tamsta draugijos prezidentu, norime išreikšti savo užuojautą tamstos žygiui. Tas mane labai sujudino. Svetimtaučių draugija, susidedanti iš septynių dešimtų narių, vienbalsiai pripažįsta mūsų kelionę labai svarbiu apsisveikimu. Kas žin kaip apkaunos mūsų kelionę savieji. Ar papeiks, ar pagirs? ...“

New-Yorke.

Kovo 15, anksti rytą atkeliavau New-Yorkan, apsilankiau Norvegijos ir Šveicarijos konsuliatuose pasportų reikalais. Po to važiuoju Newarkan pas kunigą Dobužinską, kur jau surandau savo kelionės draugą, kun. Dr. Bartušką. Čia tariamės apie savo kelionę. Iš vakaro dar ilgai neiname gult — vis tariamės, kalbame. Ant rytojaus išsimaizinau pinigais ant čekių ir kitus reikalus atlikome ir papietavę pas kun. Dobužinską, važiuojame prieplaukon, nes laivas išplaukia antrą valandą po pietų.

Kun. Dobužinskas palydė mus iki prieplaukos. Pribuvus prieplaukon, sužinojome, kad del tulų priežasčių laivas tą dieną dar neplaukia, o tik rytą po pietų (Kovo 17) išplaukia. Štai tau ir devintynis! Vėl grįžtame pas kun. Dobužinską. Pasidarė ir pikta ir neramu. Bet ką padarysi, reikia grįžti. Pernakvojė pas kun. Dobužinską, ant pietų nuvažiuojame pas kun. Jakštį, kuris mums taip-gi maloniai priėmė.

Šiuo kartu jau gudresni buvova ir kad išvengus bereikalingo važinėjimo, tai pirma telefonavome į prieplauką, kad sužinojoms ar tikrai laivas išeina. Sužinojome, kad taip. Lydimi kun. Jakščio ir kun. Dobužinsko nuvažiuojame prieplaukon ir, beveik tuoj atsisveikinę, nuėjova ant laivo

Ant Laivo.

Buvo pasakyta, kad laivas išplauks antrą valandą po pietų, bet išplaukė tik apie ketvirtą. Matyt, kad ir ant laivo šį-tą žinoma apie „lietuviškus“ papročius — ir porą valandų pasivėlojama išplaukti. Pagalios laivas sujudė. Nelinksmas valanda. Prasidėjo atsisveikinimai kepurė ir skepetaičių mosavimu. Kaip iškeliaujančių, taip ir pasiliekančių tarp matės verkiančių. Kitas, palydėdamas giminaitį arba mylimą draugą, gal nebesitiki jį vėl matyti, nes šiuo laiku. kuomet tiek daug visokių nelaimių pasitaiko ant jurių — mirtis ne naujiena, taigi ir kiekiausia širdį sujudina paskutinis atsisveikinimas. Nors mudu ir neturėjova su kuo atsisveikinti, bet jau šios valandos reginys buvo per daug liūdnas, kad ilgiaus ir jį žūrėt, taigi mudu su kun. Bartuška nuėjova laivo vidun. Po valandėlės vėl išėjome ant laivo viršaus. Tesimatė tik New-Yorko pakraščio namai ir Linosybės Stovykla.

— Lik sveika Amerika — liuosybės šalis, — tarėme, — jei mūsų kelionė bus pasekminga, tai neužloj vėl sugrįšime tavo prieglobon.

Su paskutiniomis saulės spinduliais pranyko ir sauszemis nuo horizonto, o kartu su jais pranyko ir mintys apie Ameriką. Širdys prisipildė kokių tai džiaugsmu ir vilčia. Juk važiujame Lietuvon! Dar kartą teks pamatyti tą mūsų numylėtą tėvynę! Ten mūsų gimdytojai, broliai ir seserys. Kurie dar gyvi — išspruko iš karės dievaičio baisių nasrų, tai su tais pasimatysime ir gal jiems esant baisiame skurde galėsime jiems pagelbėti. Su tomis mintimis ir gulti nuėjova. Sekančią dieną oras buvo puikus. Sužinojė visą laivo tvarką, susipažinova su keleiviais. Tarp keleivių daugiausia buvo skandinavų. Buvo ir apie trisdešimt vokiečių moterų, kurios važiuavo net iš Činijos; jų vyrai tapo paimti Japonijoje nelaisvėn, tai jos buvo priverstos grįžti savo tėvynėn. Kitos net su mažais vaikais, ir visos labai nuvargusios. Kai kurios buvo net augtos kilmės: baronienės, grafienės ir tt.

Iš pasikalbėjimų su jomis sužinojome, kad jos nustojė didelių turtų Činijoje, bet visgi, matyt, kad labai karštos patrijotės ir yra persitikrinusios, kad Vokietija karę laimės ir greitai laiku jų vyrai bus iš nelaisvės palaiduoti. Dar grįžo iš Amerikos rusas inžinierius, kuris buvo rusų valdžios prisijungtas Amerikon, kad prižiūrėtų rusams išdirbama

amuniciją. Jo nuomonė, bus labai sunku išvartyti vokiečius iš Lietuvos, bet jis tvirtai tiki, kad Rusija karę laimės. Tai-gi. kaip matome, kiekvienas savo kraštui laimikį lemia. Vakare gavome laikraštį, kuriame buvo paskelbtos žinios gautos bevielniu telegrafu. Laikraštį gavdavom kožną vakarą laike visos kelionės per jures. Tą vakarą buvome jau už trijų šimtų mylių nuo New-Yorko. Nedėlioį (Kovo 19 d.) diena buvo labai graži, oras beveik kaip vasara. Tą dieną per pietus buvome jau už 637 mylių nuo Yew-Yorko. Nuo panedėlio iki sekančios nedėlios (Kovo 26) oras mainėsi: vieną dieną buvo tyku, kitą — vėjas ir šaltis ir, žinoma, labai laivą supė.

Anglijos pakrančiuose.

Kovo 26 dieną jau buvome už 2990 mylių nuo New-Yorko ir turėjom 530 mylių iki Anglijos. Ant laivo pasidarė didesnis subruzdymas; visos „gyvasties valty“ buvo prirengtos, speciališka sargyba buvo pastatyta laivo priešakyje, kad apsaugojus nuo plaukiojančių minų, nes jau buvome minų lauke. Panedėlyį rytą, kovo 27, jau mūsų laivas sustojė: Išėjė ant viršaus, pamatėme aplinkui sauszemį ir kur-nekur trobėsius. Tai buvo Kirkwall prieplauka, priklausanti Anglijai. Prie kiekvieno laivo durų buvo iškabintos „notos“ draudžiančios imti fotografijas laike buvimo Kirkwall'e. Už neklausimą visi būsią smarkiai baudžiami. Pasidarė labai linksma ant širdies, kad jau randamės Europoje. Netrukus atplaukė prie mūsų laivo Anglijos laivukas, paėmė nuo mūsų laivo visus siuntinius, net ir laiškus ir nuvežė kontrolės stotin. Kiti Anglijos valdininkai peržiūrėjo mūsų pasportus ir daiktus. Klausiamie kapitono, kada išplauksime iš čia. Kapitonas atsako, kad jisai nežinąs ir jis čia neturįs jokios valdžios. Kuomet gaus pavelijimą nuo Anglijos valdžios, tuomet ir išvažiuosime. Seredoj, (Kovo 29 d.) rytą gavome žinią, kad leidimas nuo Anglijos valdžios gauta. Dešimtą valandą ryto mūsų laivas apleido Anglijos portą. Už poros valandų sauszemis dingo iš mūsų akių ir vėl plaukiame arčiau savo tikslo. Kadangi jau mūsų kelionė baigėsi, tai seredos vakarą turėjome kapitoniškus pietus. Keleiviai apsirėngė, kaip kas galėjo geriausia. Valgomajame kambaryje viskas buvo papuošta. Išrinkome vieną amerikietį, kaip to vakaro kalbėtoją, kuris vardu visų keleivių iškalbingai padėkavojo Kapitoniui už jo gerą keleivių prižiūrėjimą laike kelionės. Kapitonas taipgi keliais žodžiais padėkojo keliauninkams už sąjaušmą Pietų laike griežė orkestra. Vienu žodžiu sakant, šį vakarą turėjome labai puikius pietus.

Norvegijoje.

Atsikėlė ketvergo rytą, labai nustebome pamatę, kad mūsų laivas plaukia kokiū tai griovių, iš abiejų pusių kurio styro akmeninės uolos. Nedaug ką galėjome matyti, nes diena buvo miglota ir lietus lijo ir labai buvo šalta, tik sužinojome, kad jau šios uolos priklauso Norvegijai. Už poros valandų priplaukė pirmutinį Norvegijos miestą Christianstand'a. Miestelis menkas, įsprautas tarp uolų. Prieplaukoje stovėjo trys kariški laivai. Ant mūsų laivo pribuvo pasazieryji iš Christianstand'o ir už poros valandų apleidome šią prieplauką. Visą tą dieną plaukėme jūreimis ir tik vakare (Kovo 30) vienuoliktą valandą pribuvom Norvegijos sostinėn, Christianijon. Labai buvo linksma, kad jau mūsų kelionė per jures pasibaigė. Nors jurių kelionė ir buvo gera, valgyt davė gerai, orkestra griežė trys kartus į dieną, kožną vakarą turėjome koncertą, bet vis-gi tai ne ant sauszemio. Tai-gi dabar žinodami, kad jau jurių kelionės vargai pasibaigė, ir kad dabar galėsim sparčiau artintis prie Lietuvos, mūsų numylėtos tėvynės, tai jautėmės neišpasakytai linksmais. Kankurie apleido laivą tą pačią naktį, bet mudu pernakiavojo laive ir tik pėtnyjoj (Kovo 21 d.) 8 valandą ryto atsisveikinę su draugais — keleiviais apleidome laivą. Mūsų laivas turėjo išplaukti tą patį rytą, 9 valandą. Plauks Kopenhagenan, Danijon, (24 valandas kelionės). Buvo biskį nelinksmas, kuomet reikėjo atsisveikinti, nes tarp keliaujančių radome gan gerų draugų. Turiu dar pažymėti, jog važiuojame Scandinavia-American linijos garlaiviu „Hellig Olav.“

Christijamijoje apleidę laivą, nuėjova tiesiog į gelžkelio stotį. Palikę tenai savo valizas, einam ieškot viešbutio. Pamatę pirmutinį, ineinam sako, kad vietos nėra, visi kambariai užimti. Einam į antrą, tretį; perėjom penkius ir visuose gavome tą patį atsakymą: „visa kambariai užimti.“ Nugi, kad tave kur galas, tai tau Norvegijos sostinė, negalima gaut vietos viešbutyje. Mat karės laikas, ir Skandinavija tapo tiltu tarp Rusijos ir Anglijos. Rusijos turtingesni pabėgėliai (daugiausiai žydai) persikėlė Skandinavijon (Norvegijon, Švedijon ir Danijon). Taigi nenusitabu, kad visi viešbutiai taip prikimšti. Pavargova bevaikščiodami po akmenimis išgrįstas gatves, bet ką darysi, reikia ieškot vietos, nevampsosi ant gatvės, o juk reikia ir pasilsėt. Einam toliaus, štai iškaba „Park Hotel“, užėjė čia gavova kambarį, nors ir menką, bet visgi buvova užganėdinti, bytik gavova. Atsilisėjė, pavalgėm pusrytį, ir išėjom apžiūrėt Norvegijos sostinę. Paėjė truputį iš centro. Prieinam dailų kalną; puikus sodas, viduryj didelis namas, kareiviai vaikščioja aplinkui. Norvegijos karaliaus rūmai. Išrodo nekaip.

Dr. J. J. Bielskis.

(Toliau bus)

Iš Moterų S-gos Parodos.

A. L. R. K. Mot. S-gos rąkų išdirbinių Paroda įvyko gegužio mėnesį nuo 3 iki 7 d. Chicagoje Šv. Jurgio parap. svetainėje, ant Bridgeporto.

Atsižvelgus į tai, kad ši Paroda dar buvo pirmutinė savo rūšies, o rengėjos, nors ir labai gerų norų, bet dar nepripratusios, vis-gi galima Parodą užvadinti visiškai nusisekusia. Milžiniškas ir keblus darbas buvo išpuošt ir prirengt didžiąją svetainę, survarkyt šimtus įvairių gražių dalykėlių — bet ką Sąjungietės užmano, tą ir nuveikia, dirba su pasišventimu. Garbė joms už tą! Ypatingai pasidarbovo sekančios sąjungietės: panelės Marytė Overlingaitė, Stefani ja Satkauskaitė, Adelė Valančiuniūtė, Marija Brenzaitė, A. Marcinauskaitė ir kitos, taipgi p-nios: D-rė A. S. Šlakienė, J. Rutkauskienė, p-ni Petravičienė, gi p-lės Teodoros Andriūševičiūtės patarimai ir skonis, kaip artistės ir žinovės, labai brangus buvo, ir labai dėkingos jai esame už jos trūšą ir padėjimą mums.

Dabar apie pačią Parodą. Įėjus į svetainę, akį traukė netik puikiai apdengti ilgi stalai, bet būdukės (booths) apkaistytos, padabintos, elektra apšviestos, kuriose buvo išdėstyti ir iškabinti smulkesni gražūs darbeliai.

Puikiausie lininiai audimai, abrusai, staltiesės, kaldros, juostos, kurioms, taip lietuviškai, kaip ir svetimtaučiai atsidžiaugti negalėjo — matyt kad tie Lietuvos darbeliai brangūs ir mūsų sesutėms buvo, nes nors ir norėta svetimtaučių pirkti juos, beveik niekas iš audinių nebuvo ant pardavimo — netrūko nei grįžtės linų ir net siūlų Lietuvoje survėpti!

Iš nerinių — vėl visokių visokiausiu skepetų, šalių, pirštinių, juostų mūsų gabijų ir darbščiujų sesučių numerų — cypros, gėlės, „baroniukas“, sunku viską išskaitinti, visokių žiponiukų, čėverykučių — tik stebiesi žmogus kantrumu tų mūsų lietuvių, kiekvienas darbelis tobulai padarytas ir užbaigtas.

Siuvinų ir išsiuvinėjimų visokios rūšies daugybė; gražiausi, balti ir sniegas haftai, tai vėl spalvuoti siuviniai, gėlės taip puikiai išsiuvinėtos, spalvos, taip pritaikintos, kad rodo intum ir skintum! Siuviniai ant tinklų, t. v. „filet“, tai vėl iš vilnonių siūlų, išsiiti pūpurėliais, tai gėlės, žvėrys, tik akys mirga ir negali atsigręžėti!

Mezginijų įvairiausių, nuo ploniausio iki voro tinklo mezginėlio, iki sturų staltiesės, antklodžių, kaldrų, uždangalų, vienos rožės mezgotos, kitos kitokišais fasonais, tik vaikščiojo žmonės ir stebėjosi; iš svetimtaučių, tankiai teko išgirst, „We are surprised! We never thought, that Lithuanian women did such beautiful work!“

Puikijų piešinių buvo ant atlaso, gelumbės, ir tt. nors nedaug, bet labai gražūs, taipgi „painted china.“ įvairūs ir nepaprastai darbai, kaip antai p-lės M. Brenzaitės krepsis iš paauskuotų skūjų, p-nios J. Kosmovskienės laivas, iš puikiai pritaiikintų, spalvuotų karo, rolių, suvarstyty ant dratelių ir išlenkstyty taip kad išrodo it gėlės, visokių divonų, taip vadinamo „hardanger“ darbelių, sutaikintų šmotukų uždangalai, iš senų drabužių, išsausti divonai, spalvos taip sutaikintos, kad susideda malūnas ant divono, rankomis dirbtos „cluny lace“, mezgti krepsiuikai, žodžiu sakant, ši paroda atsižymėjo savo turtinumu ir įvairumu, sunku ką ir aprašyti, reiktų viską pamatyti. Teisėjams, kaip girdečiam, sunku buvo ir nuspręst, keno darbas tobiliausias, nes visi daiktai buvo labai gražūs. Labai dailių siuvinų ir mezginijų matėsi padarytų Sąjungos mokyklose, ypač kuopos los ir 21os

Į Parodą atsilankė daugybė žmonių, daug žymesnių amerikony, mūsų dvasiškija, taippat ir svietiškiiai inteligentai, buvo ir svečių iš aplinkinių miestelių, abelnai Paroda užimponavo kaip saviems, taip ir svetimtaučiams. Labai pagėidaujama būt, kad Moterų Sąjunga, bent vieną sykį į metus, surengtų panašias parodas, kiekvieną sykį, žinoma kitame mieste, tas labai naudinga del mūsų pačių pasimokinimo ir labai pakelia lietuvių vardą svetimtaučių akyse, galima sakyti išgarsina lietuvių gabumus svetimtaučiams — o mūsų lietuvių darbščios ir su savo gražiais išdirbimais galėtų prieš visą pasaulį pasirodyt ir sarmatos neapturėt!

Iš viso, įvairios rūšies darbų, buvo prisijusta arti 500, bet galėjo būt dar daugiau, nes tik trečdalis Sąjungos kuopų savo darbus teprišiumė. Sulaukėme daiktų į Parodą iš sekančių tik kuopų:

Philadelphia, Pa. kuopa 10
Sheboygan, Wisc. kuopa 14
Hartford, Conn. kuopa 17
Bridgeport, Conn. kuopa 18
Daugiansiai buvo chicagiečių išdirbinių, iš kuopų: 1-mos, 2, 3, 4, 20, ir 21, iš viso, iš-

dirbinių buvo, iš dešimties tik kuopų.

Apart dovany, paskirtų nuo Sąjungos 1-mojo apskričio, apie kurių išdalinimą, pagarsins, kaip girdečiam, Parodos komisija, taip-gi vardus visų atsižymėjusių — dar iš atsilankančiųjų svečių į Parodą, nuo savės, suteikė dovanas sekančieji: kun. A. Ežerskis, Iz. Nausėda, p-lė A. Poželaitė, advokatas J. Brenza ir p-ni M. Damijonaitienė.

Paroda užsibaigė gražiu vakareliu. Tai-gi sesutės sąjungietės! Chicagietės pravedė kelią, lai nei kitų miestų kuopos neužsilėdžia, rengkite parodas, atidarykite mokyklas — kelkite Sąjungos vardą, garbinkite ir didindamos tą mūsų organizaciją, kaip tik išmanote, atsibuskim visos lietuviškos, jungkimės prie lietuvių Sąjungos, kurios dar neprigulite į šią organizaciją, įsirašykite kuo greičiausiai, nes ir įstojimas iki Seimui nupigintas — turime sesutės, būtinai davart 1000 narių iki 2-rajam Seimui! Turėdamos 1000 narių, galėsime jau siųst savo atstovę ir į Tautos Tarybą! Tuomet jausimės, kad ir mes lietuviškos moterys, turime balsą tautos reikaluose, galėsime ir drąsiau pamąstyt apie savo laikraštį, tik poros šimtų narių bereikia iki 1.000 — Valio rašytis į A. L. R. K. Moterų Sąjungą!

Parodą mačiusi.

Ar verta rinkti saliuininkus į valdybas?

Skaitytojas iš karto atspėdė, kad mintį ir tars sau kad „Darbininke“ tai jau niekados neužtariamai saliuininkai, tai-gi ir čia beabejonės bus prirodinėjama jog, į jokias valdybas saliuininkų rinkti neverta. Tiesa, mano mintis ir yra tokia, o ne kitokia. Bet kad nebūčiau klaidingai suprastas, čia pat pasakau, jog kada mes kovojame prieš saliuininkus ir saliuininkus, tai nekovojojame prieš juos, kaip prieš žmones, prieš atskirus asmenis, bet prieš jų amatą, kuris yra pats per save negeras, o bledingas visuomenei, ir patį saliuininkų gadinantis. Pasitaiko saliuininkų ir dorų žmonių (nors ir retai), kurie stengiasi savo biznį vartyti švariai: neduotų gerti iki nusigeriant, nieko neapgaudinėti, nekelti savo saliuinė lermų, triukšmų ir keiksmų. Bet tie žmonės savo luome sudaro išimtį Didžiumągi saliuininkų tas amatas sugadina, iškreipia darsį, atbukina sąžinę. Juk visas tas amatas parentas ant žmonių kvailinimo, tamsinimo ir tvirkinimo. Kuo mažiau žmonės išmanys, kuo žemiau jie nuopuls ir pasizėmims, skandinami svaigaluose savo visos dvasios ir proto pajėgas — tuo geriau eis saliuininkams „biznis.“

vo brolių skriaudikas (nors jįsai to ir nenorėty), tai beveik žuvs žmogus savo visuomenei ir tautai. Tuotarpu, rinkdami saliuininkus į pagarbias vietas, k. a. į organizacijų valdybas, arba dar blogiau, į parapijų komitetus, mes visą jo „biznio“ nesvarumą uždengiamė pagarbos uždangalu, mes suteikiame jo amatui sankciją lyg patvirtinimą, žmonėms gi duodame lyg paraginimą, kad jį ir jo amatą pripažintų padoriu, kad gerbtų ir remtų, taip kaip ir kiekvieną lietuvišką biznį.

2) Kievienas profesionalas ar biznieris, kada eina į visuomenės veikimą, greta noro pasišvesti ir pasidarbuoti tai visuomenei, turi tai-pat ir savo mažą išrovakimą. Jisai nori kad tie žmonės, su kuriais jisai susipažins, paskui remtų jo biznį. Ir jeigu jo biznis, ar profesija yra gera, žmonėms naudinga, tai ir tame nore nieko bloga nėra. Ištikrujį, koksai gi nuostolis bus visuomenei, jeigu žmonės eis su reikalais pas gydytoją, advokatą, krautuvininką, fotografą ir t. p. kuriuos vis pažino savo draugijos susirinkime, arba per prakalbas. Juk visų tų žmonių patarnavimas žmonėms yra reikalingas. Bet kokią naudą gali nešti žmonijai patarnavimas saliuininko? Įsipiršęs žmonėms per drugijas, jisai paskui turi stengties tuos žmones nuodyti ir tvirkinti, nes to reikalauja jo „biznis.“ Tad ar verta saliuininkams tą progą suteikti?

3) Praktika parodė, kad niekas taip nemoka išnaudoti draugijų savo tikslams, kaip saliuininkas. Jeigu saliuininkas įsikverbė į kokios drjos valdybą, ta draugija juk jau vien iš dėkingumo už jo pasidarbavimą (nors gal tai bus tik parėkavimas) turi paremti jo „biznį“ ir žiūrėt draugija ir atsiduria saliuinė ant bordo. Saliuininkas tvarkys tos draugijos pikninkus ir išvažiuovimus (ir jau gali būti draugai tikri, kad bačkučių nepritruks), saliuininkas neleis kitur kelti baliaus, kaip pas save, o gal ir visus susirinkimus reikės daryti saliuininko svetainėje.

Įsipiršęs į parapijos komitetą saliuininkas, kaip geras parapijonas pasistengs ir parapijai patarnauti su asvo bačku-tėmis; parapija jam bus patol

gera, pakol bus geros jo bačkutės, jeigu gi parapija jo bačkutes atmes, tai jisai į savo svetainę pasikvies kalbėti nezaležninką, Mockų... nors ir patį venią, by tik jam biznis eity (panašiai buvo Apveizdos Dievo parapijoj Chicagoje). Aną metą išrinko saliuininką Katal. Federacijos valdybon. Federacija jam buvo patol gera, pakol nenutarė, kad visos parapijų pramogos apsieitų be svaigalų. Po to nutarimo anas saliuininkas virto didžiūnu prieš Federacijos ir emė vartyti prieš ją agitaciją. Saliuininko globa by kokiai organizacijai nėra jos nariams skurdą ir demoralizaciją. Svaigalai sukaustys narių protus, ir didindamos tą mūsų organizaciją, kaip tik išmanote, atsibuskim visos lietuviškos, jungkimės prie lietuvių Sąjungos, kurios dar neprigulite į šią organizaciją, įsirašykite kuo greičiausiai, nes ir įstojimas iki Seimui nupigintas — turime sesutės, būtinai davart 1000 narių iki 2-rajam Seimui! Turėdamos 1000 narių, galėsime jau siųst savo atstovę ir į Tautos Tarybą! Tuomet jausimės, kad ir mes lietuviškos moterys, turime balsą tautos reikaluose, galėsime ir drąsiau pamąstyt apie savo laikraštį, tik poros šimtų narių bereikia iki 1.000 — Valio rašytis į A. L. R. K. Moterų Sąjungą!

Uosis.

Neteisybe netoli tenuvažiuosi.

Taisos kaip senas jauną vėsti.

Mylimam ir mielės (tenka).

Kaip paprasi, gero rasi. Svetimu protu netoli tenujosi.

Negirk pradžia, girk pabaiga.

Galva visą žmogų vadžioja.

Saukštu upės neišsėmsi.

gera, pakol bus geros jo bačkutės, jeigu gi parapija jo bačkutes atmes, tai jisai į savo svetainę pasikvies kalbėti nezaležninką, Mockų... nors ir patį venią, by tik jam biznis eity (panašiai buvo Apveizdos Dievo parapijoj Chicagoje). Aną metą išrinko saliuininką Katal. Federacijos valdybon. Federacija jam buvo patol gera, pakol nenutarė, kad visos parapijų pramogos apsieitų be svaigalų. Po to nutarimo anas saliuininkas virto didžiūnu prieš Federacijos ir emė vartyti prieš ją agitaciją. Saliuininko globa by kokiai organizacijai nėra jos nariams skurdą ir demoralizaciją. Svaigalai sukaustys narių protus, ir didindamos tą mūsų organizaciją, kaip tik išmanote, atsibuskim visos lietuviškos, jungkimės prie lietuvių Sąjungos, kurios dar neprigulite į šią organizaciją, įsirašykite kuo greičiausiai, nes ir įstojimas iki Seimui nupigintas — turime sesutės, būtinai davart 1000 narių iki 2-rajam Seimui! Turėdamos 1000 narių, galėsime jau siųst savo atstovę ir į Tautos Tarybą! Tuomet jausimės, kad ir mes lietuviškos moterys, turime balsą tautos reikaluose, galėsime ir drąsiau pamąstyt apie savo laikraštį, tik poros šimtų narių bereikia iki 1.000 — Valio rašytis į A. L. R. K. Moterų Sąjungą!

Uosis.

Neteisybe netoli tenuvažiuosi.

Taisos kaip senas jauną vėsti.

Mylimam ir mielės (tenka).

Kaip paprasi, gero rasi. Svetimu protu netoli tenujosi.

Negirk pradžia, girk pabaiga.

Galva visą žmogų vadžioja.

Saukštu upės neišsėmsi.

Uosis.

Neteisybe netoli tenuvažiuosi.

Taisos kaip senas jauną vėsti.

Mylimam ir mielės (tenka).

Kaip paprasi, gero rasi. Svetimu protu netoli tenujosi.

Negirk pradžia, girk pabaiga.

Galva visą žmogų vadžioja.

Saukštu upės neišsėmsi.

Uosis.

Neteisybe netoli tenuvažiuosi.

Taisos kaip senas jauną vėsti.

Mylimam ir mielės (tenka).

Kaip paprasi, gero rasi. Svetimu protu netoli tenujosi.

Negirk pradžia, girk pabaiga.

Galva visą žmogų vadžioja.

Saukštu upės neišsėmsi.

Uosis.

Neteisybe netoli tenuvažiuosi.

Taisos kaip senas jauną vėsti.

Mylimam ir mielės (tenka).

Kaip paprasi, gero rasi. Svetimu protu netoli tenujosi.

Negirk pradžia, girk pabaiga.

Galva visą žmogų vadžioja.

Saukštu upės neišsėmsi.

Uosis.

Neteisybe netoli tenuvažiuosi.

Taisos kaip senas jauną vėsti.

Mylimam ir mielės (tenka).

Kaip paprasi, gero rasi. Svetimu protu netoli tenujosi.

Negirk pradžia, girk pabaiga.

Galva visą žmogų vadžioja.

Saukštu upės neišsėmsi.

Uosis.

Neteisybe netoli tenuvažiuosi.

Taisos kaip senas jauną vėsti.

Mylimam ir mielės (tenka).

Kaip paprasi, gero rasi. Svetimu protu netoli tenujosi.

Negirk pradžia, girk pabaiga.

Galva visą žmogų vadžioja.

Saukštu upės neišsėmsi.

Uosis.

Neteisybe netoli tenuvažiuosi.

Taisos kaip senas jauną vėsti.

Mylimam ir mielės (tenka).

Kaip paprasi, gero rasi. Svetimu protu netoli tenujosi.

Negirk pradžia, girk pabaiga.

Galva visą žmogų vadžioja.

Saukštu upės neišsėmsi.

Uosis.

Neteisybe netoli tenuvažiuosi.

Taisos kaip senas jauną vėsti.

Mylimam ir mielės (tenka).

Kas girdėti Lietuvių kolonijose.

CLEVELAND, OHIO.

Dailus vyčių vakaras.

Geg 21 d. Vyčių 25 kp. buvo surengusi vakarą su gan įvairiu programu. Režisuojant p. M. Simonius statė scenoje dar iš rankraščio 6-ių aktų komediją su dainomis ir šokiais: “Grafas-bernas kaimiečio” Ši naują veikalą lošė sekanti artistai: J. Vilimas — Grapo rolėj, S. Pašaveckas, — Bajoro; J. Zitkevičius — tarno; P. Saudeckas, — Kopusto, P. Barkauskė — Agnieškos, O. Zvingilaitė — Marytės, J. Rusiacas — Užvaizdos; R. Švedaitis — Berno; F. Sankevičius ir K. Bačionis — samdininkų; J. Povilonis — Mataušo; ir Andriejienės — P. Čerakutė. Visi artistai savo roles atliko gerai, bet už visus geriausiai atliko J. Zitkevičius tarno rolę, kuris gerdamas sau prancuzišką šampaną iš tarno virto į grafi ir antras R. Švedaitis berno rolėje, kuris savo gies-tais ir kaimiškų dainų moty-vų taip ir traukė į save publi-kos akis. Iš jo buvo tikras lietuvis bernas. Tokių artis-tų, kurie nudotų tikrą tipą kaimiečio vargiai kur rastųsi panašių p. R. Švedaičiui.

Veikalą “Grafas-bernas kaimiečio” sulietuvino p-lė Z. Bagdžiuniūtė, vietinės L. Vyčių kuopos narė. Vertimas gana puikys. Yra tinkamas lietuvių scenai. Šeštame akte įeina ir lietuviški šokiai. Ši p-lė Z. Bagdžiuniūtė veikalą drąsiai galima priskaityti prie geresniųjų scenos veikalų.

Aktų tarpuose buvo dekle-macijų. Dekle-mavo J. Bra-zaitis ir trys jaunutės vytes p-lės: J. Skriplauskaitė, M. Mačiūtukė ir V. Zvingilūtė, kurios taip jausmingai dekle-mavo, kad rankų plojimui ne-buvo galo.

Po vaidinimui pasirodė ba-lalauk orkestra, kurion įėjo pp. J. Šeštokaš grojo mandoli-ną, F. Šliuokis pirmą balalai-ką ir A. Siuzik gitarą. Pia-nu lydėjo p. V. Greičius. Gro-jo valcą, polką maršą ir ki-tus šmotelius, kurie žmonėms labai patiko

Paskui sekė p. S. Greičienės solo. Danavo dvi daini. Labai puikiai išėjo, ypač pirmo-ji “Mylėkie, o sviets bus mūs.” Toliaus sekė dainos. Pirmiausiai vyrų kvartetas sudai-navo “Onytė” ir “Ah kas.”

Ant galo skaitlingas vyčių choras vedamas p. V. Greičiaus sudainavo tris dainas “Vyčių Himną,” “Medėjas” ir “Kur giria žaliuoja.” Paskutinė iš-ėjo silpniau. Pianu akompo-navo p-lė O. Samskiūtė.

C. L. T. Benas, kuris visad-dos parūpina gražių šmotelių rengiamiems vakarams, taip ir šį vakarą papuošė savo mu-zika. Pasibaigus programai buvo skrajojanti krasa su do-vanomis. Kas laimėjo nežinia, nei nepaaiškino.

Zmonių buvo nedaug. Prie-žastis turbūt buvo, kad regis šv. Jono (jaunimo) dr-ja turė-jo pikniką, socialistai turė-jo prakalbas, o svarbiausia, kad daugumas išvažiuoja į par-kus.

Vakaro pelnas eis Vyčių kp. knygyno naudai.

Kazimieras.

CHICAGO, ILL.

(Bridgeportas)

Čia nieko naujo. Saliūnai daro gerą biznį, mulkina, nuo-dija tamsūnėlius. Vyčiai mie-ga, nes susirinkimus laikė gal pradžioje gavėnios. “Parapi-jonai” baigia streiką, nes anų “lyderiai” baigia savo gyvavi-mo dieną šioje apylinkėje, bo-bos žada galvas skaldyti. Lau-kiam dabar 30 gegužės, nes anot “trustysų” atsitiks kas nors nepaprasto parapijoi, kaip kad jau nekarta buvo; delegatų susirinkimuose, mū-sų “viernieji parapijonys” pri-žada “tvarką” parapijoj įvyk-

dinti į dvi savaiti; praestina tos “dvi savaiti” tai vėl laukiama dviejų, ir taip mulkina mūsų nekuriuos tamsūnėlius.

“Katalikas” pereitame nu-merį pagarsino, būk J. M. Chicagos Arcivyskupas Mun-delein užginsias vartoti lietu-vių kalbą mokyklose. Labai indomus dalykas, kad “Kata-likas” gailisi lietuvių, kurių J. M. Chicagos Arcivyskupas nei manyti nemanęs amerikoni-tinti. Didelė gėda, kad “Kata-likas” eina takais geltonosios spaudos” ir savo žiniose tokius nebutniekius teikia skai-tytojams. Yra tai tiesiog pažė-minimas, kad katalikai palaikydami tą laikraštį, gauna net katalikiškas žinias suterš-tas, be jokios sąmonės. “Kata-likas” turėtų tą pranešimą būtina trumpam laikė atšaukti.

Z.

CHICAGO, ILL.

Nesutiko.

Po dviejų savaičių streiko The Western Foundry Co. iš-davė sekančias išlygas darbininkams: Kompanija prirens smėlį molderiams dykai. Jei molderis pats smėlį prirens del darbo, tai kompanija mo-kės 12½c. už kožną florą į dieną. Darbo valandos bus per-maitytos, bus 56 valandos sa-vaitėje, 6 v. subatoje. Darbininkams bus mokama laikas ir pusė už viršlaikį po 10 va-landų dieną darbo. Visi darbininkai, kuriems buvo mokama nuo \$2.00 iki \$2.20 į dieną gaus į valandą daugiau, vi-si darbininkai, kurių mokestis buvo mažesnis, kaip \$2.00 į dieną, tai gaus po 1½c. į valan-dą daugiau.

Visi darbininkai, kuriems buvo mokama nuo \$2.25 iki \$2.50 į dieną, gaus po 2c. į valan-dą daugiau. Formų dirbėjai gaus 3c. į valandą daugiau. Molderiams, dirbantiems ant štukų, mokestis kuri buvo įves-ta pirm sausio 1, 1916, bus pala-kelta mokestis ant 35c. į dieną išskiriant floro ir benčiaus. Darbininkai dirbanti ant štukų prie core ir tekimimo, mokes-tis, kuri buvo įvesta pirm sau-sio 1, 1916, gaus mokestį ant tiek, kad dienos darbas atneš 25c. į dieną daugiau.

Darbininkai atlaikė savo susirinkimą ir nutarė neiti į dar-bą, kol neįpildys visų reika-lavimų įvedant 9 valandas dar-bo į dieną, o mokestis už 10 val., subatof 5 val. o mokes-ties už 10 mokama. Skebų nėra, nieks nedirba, tikimės laimėti. Darbininkai eina ran-ka į ranką.

Stasys.

BRIGHTON, MASS.

Ot vestuvės, tai vestuvės.

Pirmą syk Brighton padarė tokias pavyzdingas vestuves. O tos vestuvės buvo 21 geg. Vytės 53 kuopos, p-lės Onos Grigalauškiūtės su Antanu Ku-previčia. Abudu kilę iš Lie-tuvos, Kauno gub., Telšių pav. O tas svarbiausias dalykas, kad visi atsiminė savo tė-vynę Lietuvą ir savo brolius alkstančius. Vos pratarus A. Baužinskui apie aukas, visi nutarė padaryti tuoj kolekta ir sukolektuotus pinigų nutarė pridėti prie šv. Jurgio dr-jos. Vestuvėse sukolektavo 18 dol. 50c. Ankavo šios ypatos: A. Baužinskas, B. Kuprevičienė, A. Kuprevičius, A. Kuprevičienė, A. Baužinskienė, J. Kup-revičius, V. Gedrimas, L. Pe-trulevičius, A. Jonušas, Z. A-domavičius, V. Gineitaitė, J. Vitkus, F. Aievskas, J. Dri-dolinūtė, V. Skesgilas, S. E. Kaviciūtė, F. Gerulskis, B. Kriauciūnaitė, po vieną dole-riją. M. Klovienė ir Z. Savic-kius po 25c. Viso surinkta 18 dol. 50. Patartina visiems broliams ir seserims sekt šitą pavyzdį, darant kolektais per-vestuves ir šelpti savo alkstan-čius brolius.

A. P. B.

CHICAGO, ILL.

(West Side)

Rengia vakarą.

Subatoje, 27 gegužio 7 val. vak. M. Meldadžio salėj įvyks vakaras su programu kurį ren-gia Dr-ja Lietuvos Brolių ir Seserų Amerikoje. Statoma scenoje vieno veiksmo komedi-ja “Nesipriešink.” Toliaus bus monologai, dekle-macijos ir daug kitokių pamarginimų. Programą išpildys dr-jos L. Brolių ir Seserų Am. “Drama-tiško Skyriaus” nariai. Po programui bus snieginis ba-lius. Viršminėta dr-ja gyvuoja apie 5 metus. Turi apie 200 narių, ir pinigisko turto suvirš \$500.00. Moka pašal-pos ligoje \$7.00 į savaitę ir \$100.00 pomirtinės. Yra pasi-žymėjusi aukomis del karės nu-kenčėjusiems, taipogi aukavo rubsiuvių streikierių fondan. Nepersenai sutverta “Drama-tiškas Skyrius,” tikslas kurio, yra lavintis scenos srytyje. Susirinkimai laikomi pirmą ne-dėldienį po pirmu kiekvieno mėnesio, F. Karvovskio svet., kamps Oakley Ave ir 22-nd Place.

Zilvitis.

BROOKLYN, N Y.

Keletas žodžių merginoms.

Pas mus, Brooklyn’e yra į-vairių dr-jų, į kurias gali pri-gulėti merginos bei moterys. Aš čia minėsiu tiktai apie katalikiškas dr-jas. Pirmiau-siai bene bus čia koksi tai mo-terų klubas N. Paskiaus Le-lijų Žiedo dr-ja. Dar paskiaus susitvėrė L. Vyčių kuopa, į ku-rią ir gali prigulėti merginos bei moterys. Paskiausiai su-sitvėrė LRK. Moterų Sąjungos kuopa.

Dabarties pažiūrėkime kiek į tas visas dr-jas bei kuopas priklausoma tų mūsų merginų ir moterų, kiek jos darbuojasi ir kiek jos nuveikia? Reikia pa-sakyti tiesos žodį, kad labai mažai.

Pirmiausiai prašysiu tų, kurios priguli-priklausos, veikia ir nori veikti, kad neuži-gautų. O aš čia paminėsiu kodėl mūsų merginos nepri-guli, nepriklauso ir nenori pri-gulėti į minėtas dr-jas. Su moterims tiek to....

Pas mus Brooklyn’e yra į-vairių įvairiausių klubų iš į-vairių pažiūrų žmonių. Neku-rių tikslas yra jau paskiausio laipsnio. Ką čia viską minėti. Arba nėr ko nei aiškinti — mes visi žinom, kokie mūsų tamsie-ji valnamaniai yra, kokį moks-lą jie pasiekę ir kokį sklei-džia, tai mums užtenka to.

Mūsų merginų tie minėti vaikinai yra geriausi prieteliai ir numylėtiniai. Su kuriais vi-sur draugauja, važinėja ir kaip amerikonaai sako: “Have good time.”

Tai-gi dabar merginos pri-gulės į minėtas dr-jas ir sueis su savo mylėtiniu, kuris yra visai priešingos nuomonės, tai ką jis sako, — pradėd pajuokti visokiais būdais niekindamas tą dr-ją ir tuos prigulinčiuo-sius asmenis.

Dar ne gana to jie stengias pajuokti net ant gatvių ir vie-tuose suėjimuose.

Užtaigi mūsų merginos, bū-damos jų mylimosios ir bijo prigulėti į minėtas organizaci-jas; nors jos yra geros katali-kės vienok prijaučia savo prie-šams, kurie jas pačias pajuo-kia. Labai keista ir net gailla, kad tokios doros ir išmintin-gos mergaitės, pilnos energi-jos ir pačiame skaistume duo-das save sivilioti ir pažeminti ant visados.

Manau, kad nereikėtų nu-rodinėti, bet pačios merginos žino ir mato, nes jau senias draugavo su minėtų pažiūrų jaunikačiais, kaip tai, socia-listais ir valnamaniais ir ką jos išdient turi iš to čia; yra bent kelios likusios nudėvėtomis Dabar nežino pačios, kur pri-siglausti.

Matomai kas mūsų mergi-noms patinka — riebiausia šnektas ir šlykštūs pasielgimai. Tai tikrai. Štai faktas kas ir man pačiam yra atsitike. Pa-sikviesk vieną iš geriausių

merginų į kokį nors gražų ir praklinų augštesnių žmonių kokią pramogą, kurioje bus viskas kuopukiausiai elgia-mos. Tamista elgkis su savo mergina taip, kaip ten priguli. Tai ir pabandyk kitą kar-tą tą pačią merginą pakviesti į tokią pat pramogą-sueiga, tai jokiū būdu ji nebeeis ir ras bū-dus atsisakinėti. Tai tikrai. (Kaip ji gali būti viena geriau-sių, jei ji mėgsta riebumus, šlykštumus? Mėgstanti šlyk-štumus negali būti viena iš ge-riausių, bet ji yra viena nu-puolusių. Red.)

Priešingai, tai pačią mergi-ną pasikviesk į paprastą kokį balių ar pikniką, kur viskas yra šlykščiausiai apseinama. Tai kitą kartą ji tave pati pak-vies ar paklaus kada važiuosi-va į tokią sueigą. O jei pap-rašysi tai su džiaugsmu pris-žadės ir eis... Tai tikra teisy-bė, kurią daugelis pripažys ir tą pat pasakys. (To nepripa-žys ir nepasikys tie, kurie merginas, mėgstancias riebu-mus, šlykštumus nevadina vienomis iš geriausių. Red.) Žinoma, yra tokių, kurių ir negalėtumėm prie to priskai-tyti, bet labai mažas skaitlius tų, kurios su augščiau minėta programa nesutiks.

Taigi taip ir viskas einas, taip ir prie tų minėtų dr-jų pri-klauso gana gerų ir išminti-nių vaikinių, visur kur elgias kuopukiausiai ir dailiausiai. Bet mūsų merginoms nepatin-ka užtai, kad dailiai, gražiai ir išmintingai elgiaisi.

Tas viskas ir kenkia joms, ir del tų dalykų nemyli ir pri-klausti į tas dr-jas ir nieko neveikia. O čia yra labai di-dis skaičius jaunų gražių ir e-nergingų merginų.

Bet tikimės, kad su laiku ir tos pripras padarys ir pris-i-dės į eilę tų, kurios veikia dėl idėjos, labo ir ateities. Matyti jau vis kaskartą daugi-nas skaitlius tų, kurios jau ne-or būtų atsilikėlėms nieko ne-išmanėlėms.

Pažiūrėkim mes į kitų mies-tų ir miestelių merginų veiki-mą ir kėlimą savo tautos.

Tankiai matome “Darbinin-ke” paveikslus atsizymėjusių merginų ir pirmas vietas užė-musias visur, kaip tai pas-kaiciausiai rodos buvo “Darbi-ninke” Cleveland, Ohio mergi-nų paveikslai, kurios pirmas vietas užėmė katalikiškose dr--jose ir su didžiausia energija darbuojas del idėjos.

Atminkim, kad mes laimė galim rasti pas savus, savų pažiūrų asmenų. Ar gal būti meilė tarp dviejų skirtingų pa-žiūrų lyties asmenų. Gali būti meilė tik laikina: Meilė pra-gaištinga, meilė siviliojanti, kuria daugiausiai patraukia prie pražuties....

Kaip tankiai tinkas gyvenime ir suėjus į poras po neku-rio laiko prisėina raudoti ir net persiskyrimai ir suirimas viso gyvenimo ant visados. Ži-noma, tinkas ir tarp vienuodų pažiūrų žmonių, bet ne tiek.

Ar gali sutikti ugnis su van-deniu? Kas vienam šventa ir praklinu, tas antram biau-ru. Vienas savo idealus girs, o an-tras niekins ir jais biau-rėsis. Tai ar gal būti sutikimas tarp tokių ypatų? Ne.

J. Bemokslis.

POQUONOCK, CONN.

Graži pramogėlė.

Geg 20 d. š. m. SLRKA 45-ta kp. surengė balių, su lietu-viskais ir svetimtautiškais šo-kiais ir lekiuojančia krasa žmo-nių buvo ne daugiausia, mat, vieni alutį traukė saliuuose, o kiti vėl kitur. Gavusieji daugiaus atvirailiškų laimėjo dovanas.

Pirmą dovaną laimėjo p-lė Marcelija Leišiūtė — “Pažan-gą” metams. Antra — laimė-jo Ed. Juškevičius kas \$2.00 ver-tės lietsargi. Trečią laimėjo p-lė Lina Vilimaitė — “Žvirb-lį” pešti čieliemis metams. Ka-dangi vakaras buvo be svaig-alų, tai ir susirinkusieji jamė linksminosi gražiai ir pado-riai.

Pelnas nuo šio vakaro bus skiriamas padėgimui delegato kelionės lėšų į SLRKA. Seimą,

kuris atsibus Philadelphia, Pa. Rodos rengėjai nemažai pelni-jo.

Jonas Jaunasis.

ATHOL, MASS.

Moterų pramoga.

Gegužio 18 d. buvo sureng-tas šeiminiskas vakaras šv. O-nos dr-jos ir buvo pakviesta kalbėtoja p-lė Nastazija Pet-rauskaitė iš Waterbury’io. Bu-vo sulota taipgi teatras iš Gurlkliūtės knygelės “Dvi Se-sutės.” Atliko panelės Onos K. Matulytė, Rožės Juozapa Lauškaitė. Abi gerai atliko. Taip-gi lošė “Girtuoklė su Blaivininku.” Girtuoklė buvo Amilija Mokštalytė, o Vinco ro-lę atliko mergina Barbora Mar-kevičiūtė. Abi atliko gerai. Publika turėjo juoko iš girtuo-klės. Pasakė eilių Ona Tama-šauskaitė ir M. Petrauskaitė. Choras mažų mergaičių padai-navo keletą dainelių po vado-vystę gerb. vargoninko pono Višniausko. Kalbėtoja per du sykiu kalbėjo. Kalbėjo apie blaivybę ir apie organizacijas, apie LRKA. Susivienijimą ir apie Moterų Sąjungą. Ragino skaityti geras knygas ir laikra-ščius. Žmonių prisirinko ne-mažai ir visi džiaugės iš gra-žių prakalbų. Buvo manoma sutverti kuopą Moterų Sąjun-gos, bet kad buvo vėlu, tai a-tidėta ant kito sykiu ir aštuo-nios padavė vardus, kad nori prigulėti. Ir daugiau girdėti žada prisirašyti.

K. G.

ST. LOUIS, MO.

Geg. 21 d. š. m. apsišvedė p. J. Žičkus iš E. St. Louis, Ill. su p-lė O. Vaiciūliute, kuri gy-veno pas V. D. saliniūninką kurs yra žinomas kaipo cici-li-kų pėrėjais.

Nors mergina buvo tamsina-ma visokiais šlamštais, bet tas matyt nekenkė jos sielai.

Šlubą ėmė šv. Jadvygos ba-žnyčioj kur juodu surišo neat-mezgamu moterystės ryšiu mū-sų gerb. klebonas kun. A. M. Vitkus

Geriausio pasisekimo jaunai porelei

Kadugėlis.

LOWELL, MASS.

Tag Day.

20 d. gegužio buvo Lowell’-yje “Tag Day”, rinkimas aukų nukentėjusiems del karės. Su-rengė vietinis klebonas su pa-gelba komiteto iš svetimtaučių. — Buvo 62 rinkėjai — didesnė dalis vaikai. Surinko \$603. 50. Išlaidos buvo \$35.40. — Pelno \$568.10. Daugiausia surinko: — p. Jadviga Kviet-kauskūtė \$47.79, Kn. J. Ole-chnavyčius \$43.30; p. Diškavi-čiūtė Pranė \$28.16; Trunciūtė Ursulė \$20.90; Juozas Balevi-čius (5 metų amžiaus) \$13.72. Prie atidarymo krebių buvo: — kun. Antanas Jusaitis, kun. J. Olechnavičius, Hor. James E. O’Domell, Majoras, p. John H. Kivlan, W. H. Caroley, Aukos nusiušta Tautos Fondui Chicagoje

Kun. J. Olechnavičius.

HOMESTEAD, PA.

Atitaisymas.

“Darbininko” No. 58 pasi-taikė klaida. Minėtam nume-ryj šiap tilpo: A. Vismontas ir F. Mileika. Turėjo būt A. Visminas ir F. Mileška. Antra kas link naujų biznierių. Buvo tilpė V. Kraujalis ir A. Gudri-kas. Turėjo būt V. Kraužlis ir A. Gudzimas.

Dobilas.

Lietuvis apdegė.

Carnegie Steel Co. liejykloj dirbant Jurgiu Balažančiui at-sitiko nelaimė. Kada plieną išstirpintą leido į formas, tai plienas pradėjo trykšti į šalis ir pasiekė Jurgį Balažantį, nes jis ten dirbo. Apdegė burna, ausis ir ranką. Ims kelias sa-vaites laiko iki galės dirbt.

Cicilistų prakalbos. Gegužio 21 d. cicilistai turė-jo surengę slavokų sakalų sa-lėj prakalbas. Kalbėtoja pa-risikvietė iš Brooklyn, N. Y.

Pruseiką. Mažai ką laimėjo cicilikai su prakalbomis. Gal pusė kapos žmonių tebuvo su-ėję. Ižanga veltui buvo. Pas-kaiaus darė kolekta, kai teko girdėt surinko \$1.20. Tas liū-dija, kad lietuviai mažai te-paiso apie cicilistų žemišką ro-ju.

Ten buvęs.

PHILADELPHIA, PA.

Apšiūrėkime ką darome.

Pastaruoju laiku čion tapo pastatyta Lietuvių Tautiška svetainė. Šią svetainę statė ir šiaip jau žmonės pirkdami šerūs iš susitvėrusios Lietuvių bendrovės svetainės statymui. Šios svetainės pastatymui daug dirbo p. A. Užumeckis ir kun. Kaulakis. p. Užumeckis dar-bavosi dr-se ir agitavo, kad kaip greičiau būtų svetainė pa-statyta. Kun. Kaulakis tan-kaiai per pamokslus ragindavo žmones pirkti šerūs. po pa-maldų parduodavo daugybę šė-rų. Pinigiškai daugiausia pri-sidėjo šios dr-jos: šv. Mikolo, šv. Kazimiero, šv. Stanis-lovo, šv. Cicilijos, Teatrališ-ka ir Giedorių dr-stė. ir daug kitų, kurios paskolino po ke-lis tūkstančius ir pirkto šerų kiekviena po kelis šimtus dole-rių. Svetainė jau pastatyta ir labai gražiai atrodo. Taigi dabar nevienam jau širdis sus-kaudėjo žiurint į tą svetainę. Bedieviai biznieriai sumanė jau į savo rankas ją paimti. Jau bestatant svetainę pa-leido paskalas, kad p. U-žumeckis ir kun. Kaulakis norį tą svetainę parduoti. Tu-jau sušaukė susirinkimą ir p. Užumeckį, vaduodamies tuo-mis paskalomis, pašalino iš bendrovės prezidento. Į val-dybą išrinko bedievius saliuū-ninkus. Dabar tie džiaugiasi, kad jau jų rankose salė. Tu-jau išdavė svetainę socialis-tams prakalboms, kurie der-gė tikėjimą ir visus veikian-čius žmones šios svetainės sta-tyme. Bažnytinį dr-jų pri-tarimas toj svetainėj nupuolė. Tuom pat sykiu saliuūninkai sumanė išrendavoti svetainę bedieviu Moekaus prakalboms, bet kada išgirdo, kad bažny-tinės dr-jos neužganėdintos, sumanė panaudoti politiką. Tuojau per bordirektorius at-sakė Moekei svetainę, kad pa-sirodžius, jog jie nieko bend-ro neturi su juo. “Girdi, mes dabar neduokim niekam salės, pakol parsiviliosim bažnytnes dr-jos į tą svetainę susirinki-nus laikyti, o kada jos jau bus pas mus, tada mes galėsim daryti kaip mums patinka.

Broliai apšiūrėkim, ką da-rome. Jeigu jie šiaip elgia-si, nieko bendro su jais daugiau neturėkim. Pasidarykim gerus raštus, kad jie mūsų pi-nigais nepasinaudotų, o susi-rinkimus mėš laikėme per daug metų pobažnytinėj svetainėje, galime ir ant toliaus laikyti. Juk žinome, kad toj svetainėj bus klubas ir ten girtuokliaus per dienas ir naktis. Kada mėš nuėję ten laikyti savo su-sirinkimus ir susinešim savo šventus paveikslus ir kryžius, o girti bedieviai pradės ant jų spaudyti ir keikti, kaip tada jausis kiekvienas geras krikš-čionis, girdėdamas keiksmus ant Dievo ir kunigų. Priegtam mūsų moters išleidžia savo vy-rus į bažnyčią blaivus ir ten at-lieka susirinkimus po pamaldų ir pareina blaivus namo. O kada laikysim svetainėj susi-rinkimus, tuoj po susirinki-mų tams vienas kitą į klubą, kur pragers netik pinigų, bet ir protą ir koks tada šeim-y nos likimas lieka. Priegtam, kada draugystė nuėis į tą be-dievių svetainę susirinkimū laikyti, kaip tos moters ar mer-ginos jausis, kada girdės kei-ksmus ir piktžodžavimus gir-tų. Čia daugiausiai turėtų atkreipti atydos klebonas kun. Kaulakis, kad sušauktų virš-minėtų dr-jų susirinkimą ir ap-kalbėtų plačiai šį dalyką, kad paskui nebūtų per vėlu, kada jau ten nusikraustys.

Taigi mes turėtumėm at-kreipti daugiau atidos į savo lietuvius biznierių, kurie biau-riai veidmainiauja. Pas mus

Philadelphijoj jau tiek priviso tų veidmainių biznierių, kad už dolerį jis yra socialistas, be-dievis ir didžiausias katalikas. Ar tankiai jūs juos matot baž-nyčioj, jeigu kurį ir matot, tai jis už aktų sako: “Girdi aš neičiau į bažnyčią ir aš netikiu į ją, bet turiu parapijonams pasirodyti, paskui neis gert, arba pirkt.” Kitas vėl sako: “Aš neinu į bažnyčią, bet ka-da yra metinė kolekta, tai duo-du dolerį, kad katalikai pa-matyty, kada bus išdukuota, jog aš neesu bedievis.” To-kius mes turėtumėm vyti iš sa-vo tarpo ir jų visai neremti, kurie yra pasivertę vilkais a-vių kailiuose.

K. B.

IŠ CHICAGOS.

(Bridgeportas)

Naujas Tautos Fondo skyrius.

Panedėlyje, gegužio 22 d. šv. Jurgio parap. svetainėj, susirinkus darbštesnių žmonių būrelini, tapo sutvertas T. F. skyrius, 32-ras iš eilės. Šio skyriaus valdya išrinkta se-kanti: Pirm. A. A. Šlakis, vi-ce-pirm. M. Žaldokas, rašt. A. H. Nausėdienė, izd. P. P. Bal-tutis, izdo globėjai: M. Januš-kauskienė ir M. Gurinskaitė.

Čia pat susirinkusieji suau-kojo į T. Fondą \$13.85. Pirm. p. A. A. Šlakis, gražiai prašė-ko į susirinkusius, skatinda-mas darbuoties aukų rinkime. Šis skyrius žada būti vienas iš veikliausių. Manoma į jį įtraukt žymius amerikonus ir darbuoties kiek tik bus galima.

Tame pačiame susirinkime išrinkta ir komisija į T. F. Sei-mą, susidedanti iš sekančių: A. H. Nausėdienė, M. Žaldokas ir adv. A. A. Šlakis.

Labai pageidaujama būtų, idant kad daugiausiai Bridge-portiečiai darbuoties mūsų taip baisiai nukriaustai Tėvy-nei — lai mūsų darbas neuži-baigia vien gražiais prizadais ir sumanymais, bet lai jie bū-na įvykinti.

Bridgeportietė.

SHEBOYGAN, WIS.

Atitaisymas.

“Darbininko” no. 51 buvo indėta, jog šv. Juozapo dr-jos mitingai atsibūna paskutinie-mo mėnesio nedėldienyje. Tai klaidingai. Ta dr-ja savo su-sirinkimus laiko pirmame mė-nesio nedėldienyje.

J. E.

POVILAS ANTANAVIČIŪS,

vienas iš gabiausių artistų Brocktone, narys Vyčių 1 kuopos, bažnytinio choro ir šv. Kazimiero Dr-jos. P. Antanavičia labiausiai yra atsižy-mėjęs kaipo komikas. Kaip tai: Čali čiaplinas, šliomkė ir tt. Vienas iš smarkiausių baseba-lininkų Vyčių 1 kuopos ratelyje. Dalyvauja ir su noru pri-sideda prie visų viešų pramo-gų surengtų katalikų visuome-nės. Jis yra Amerikoje gimęs ir augęs, bet visados yra tik-ru, grynu, lietuviu.

Dėdės Jackaus kampilis.

Ura! visi
pas Dėdę
Jackū!

Dėdės Jackaus patarimai.

DĖDĖ JACKAUS: —

Anuomet, Vištijados laikuose, kada p. Balutis pradėjo rašyti "Lietuvoje" apie vištas ir vištukas, Bostone įsisteigė "Ateitis." Mės tikėjimės, kad "Ateitis" bus tai gera "tautiška višta, kuri priperės gražių tautiškų vištukų. Bet virto kitaip. Bostono "Ateitis" išperėjo kaž kokių "dzivolongų." Nei tai paukščiai, nei pelės. Būtų lyg šikšnosparniai, bet su ragučiais. Spėjama, kad turėjo pribūti kokios "gegužė," kuri pridėjo savo kiaušinių į svetimą lizdą. Gaidžiai t.y. "Ateitis" bendrovės nariai, tik stebisi žiūrėdami it pelėdos ir tuos neva savo vaikus. Jų padėjimas daug kvalesnis, neg tos anties, ką išperi vištukas. Ar negalėtum, Dėdė Jackau, jiems ką patarti, ką jiems su taja nauja veisle reiktų padaryti?

Gervazas.

Pone Gervazai: —

Tais slauniais metais, kuomet iš "Ateities" tikėtasi tautiškų vištukų, iš Lietuvos Amerikon demokratiškoje aldijoje atplaukė ponas Rimka. Jis sužinojęs, kad Bostone randasi labai dėsli višta "Ateities" gardelyj, pasukė savo ogloblias čia ir maloniai "Ateitis" bendrovininkų priimtas nutupė ant kiaušinių ir pradėjo perėti. Po kelių mėnesių laiko "Ateities" bendrovininkai nutarė paveizėti, ką-gi tokio lietuvis-demokratas ištupėjo. Žiūri ir stebėsi — tokių dzivolongų dar, kaip gyvi, nėra Bostone matę. Negalėdami naujų gyvūnėlių priskirti nei prie katalikų, nei prie tautininkų, nei prie socialistų, šaukia susiaviavimą, kuriame vienbalsiai nutaria kreiptis pas Dėdę Jackū, kad jiems išvirozytų, ką tie dzivolongai reiškia.

Dėdė Jackus maloniai "ateitininkus" priėmė ir šventablyvai pažadėjo jų prašymą išpildyti ir, žinoma, tuojaus pasiuntė net pačiam Liuciperiui telegramą apie naujus Bostono cūdus ir sykiu su telegramu vieną naujos veislės gyvūnėlį. Liuciperius, kaippo vožna asaba, ilgai jokio atviesto nedavė, bet šiomis dienomis štai kokį atsakymą atgramozdino: —

—Naujos veislės raguočiai, tai čia nei velnias, nei gegutis, tik "Ateities" cecilikutis, arba, taip sakant, tikras Rimkutis.

Dėdė Jackus tą atvietą ir paskelbia šiuo žygiu So. Bostono lietuvių demokratiškos vištos gerbėjams. Gudbai!

Dėdė Jackus.

Gospodin Dėdė Jackus: —

Pirmiausia aš norėčiau žinoti (kas daug žino, labai greit pasensta Dėdė Jackus) ar tu ženotas, ar singelis (singelis, singelis, pons Cimbalėvičia. Jei turi kokią Cimbalę dukdę, gali man prisiusiti, gal ir apsiवेशiau ir tave ant vestuvių pakviesčiau Dėdė Jackus), ir kokios gubernijos? (Nagi, tos pačios, kuri yra Cimbalų viešpatijoje, Birbinij šteite. Jei nori mano Jackučius aplankyti, lįsk pro kiauro maišo dešinę kerte, pračiuožk pro beržų tvoros spragą ir, pasikrapinęs laisvamanių vandenėliu, dirstelėk po kairė —

ir pamatysi laisvamanių ir cecilikų karaliaus rumus Dėdė Jackus). Dabar ar negalėtum man išlumočyti (o dolerį ar turi? Dėdė Jackus) delko socialistai Lankeliškiuose monopolių sudaužė (Delt, kad monopolių daug socialistiškų kalakutų raudonais gurkliais stovėjo. Mat norėjo juos paliuosuoti iš kapitalizmo nagų ir investinti savo laisvoje ventrobosė Dėdė Jackus), delko Bartininkuose valščiaus kasą išplėšė, o žmonių vekselius vėjais išmešiojo? (Baigales, tai tu ligšiol nežinai, kad socialistiško katekizmo 5 prisakymas skelbia: kas tavo, tai ir mano, o kas mano, tai tau špyga panosė. Dėdė Jackus.) ir delko nuo Vilkaviškio iki Gižų visus telegrafo stulpus nupiovė? (Mai džingus, juk jie manė, kad tai Pilviškių bobų dešros, tai ir pasinorėjo jiems jų paragauti. Dėdė Jackus) ir Sunkų prabaščiaus žalius rugius nuvežė (Well... cecilikų nuomane, tai buvo visai ne rugiai, bet kepti unguriai, kuriuos jie beveždami ir sukramtė Dėdė Jackus). Gi dabar atvažiavę Amerikon prie socialistų veikėjų priklauso ir žmonės mokina, kaip išsiluosuoti iš po kapitalistiško jungo (O kas-gi, jei nebūtų Amerikoje cecilistų, žmonių protus kvailintų ir laisvas mergas užlaikytų. Juk be cecilisto, žmonės negalėtų šviesą išvysti, o tuomet gudnait visoms kilbasams, česnakams, kurių cecilistai tiek pėnyčiose suvalgo. Dėdė Jackus.) Būk loskavas, Dėdė Jackau, pasakyk man ar jie nuo Bimbos gavo "duko sviatovo" (Nevermai, Bimba jau senai į pragarą nukeliavo, gi dabar visais dukais mūsų cecilikus Brigida aprūpina, žinai tai, ką Worcestererj ant mėšlyno su "Šake" "Kardą" surado. Dėdė Jackus.) ir ar jie turi čenčių prieiti prie amerikancų prabaščių žalių rugių (Ir labai norėtų nors ropomis priropuoti, bet labai bijo rudkio, kurs klebonijos duris sergsti. Dėdė Jackus).

Cimbalevičia.

Pranešimas.

Worcestererj ponas de von Bogačevski iš So. Bostono, be-laikydamas "cecilistams" misijas, nesugavo savo parapijon nei vieno "ceciliko" ir ne gavo anei vieno cibulio savo kasos sustiprinimui. Matydams, kad viskas eina ant šuns uodegos, balandžio 2 dieną paskelbė naujas misijas "cecilikams."

Išpūtęs savo laisvąją krutinę, ir zubus dviems sprindžiais atkišęs pirmyn, "cecilistų" mučelninkas apreiškė savo vierniems parapijonams, kad visi, kurie turi Lietuvoje savo tėvus arba gimines kreiptūsi pas jį, o jis uždyką patarnaus. Atsirado nemažai tokių, kurie ponui de Bogačevskui į delną bučiuodami prašė, kad jis jiems patarnautų. Bet dabar "cecilikų" mučelninkas jau sako, jei kas nori savo giminių susiėškoti, tai nebeužtenka į delną pabučiuoti, bet reikia ir vieną dolerį priduoti. Tai-gi kas dabar nori sužinoti apie savo gimines Lietuvoje, tegul tuojuos atsikreipia pas "cecilikų" mučelninką, kuris prisirinkęs pinigų, gal vėl numirs, ir daugiau iš numirusių nepri-sikels ir visi doleriai nueis kun. Dūdai ant apierės. Worcesterio demokratai.

Draugijos kurios turi "Darbininką" už organą.

VALDYBA ŠV. JUOZAPO
DR-JOS, SHEBOYGAN,
WIS., KURI PAEMĖ
"DARBININKĄ"
ORGANU.

Prez. Antanas Skieris,
909 Indiana Ave.
Vice-prez. Juozas Bubnis,
733 Indiana Ave.
Fin. rašt. Juozas Rutkauskas,
1013 Clera Ave.
Prot. rašt. Antanas Brusokas,
1919 Delingham Ave.
Maršalka Juozas Buivyda,
1436 So. 9-th Str.
Kasierius Tamošius Grigaliunas,
1437 So. 11-th Str.
Kasos globėjai:
Petras Gelbūda,
Mateušas Kučauskas,
1133 Michigan Ave.
Organo sekretorius, Jonas
Stauskas,

ŠV. ELZBIETOS DRAUGIJOS
VALDYBOS ADRESAI
HARTFORD, CONN.

Pirm. — Teklė Bluzienė,
1214 Broad St.
Vice-pirm. — Paulina Gelažūtė,
41 Capitol Ave.
Prot. Rašt. — Ona Manikaitė,
234 Park St.
Fin. rašt. — Veronika Smitkiūtė,
43 Hungerford St.
Izd. — Felicija Plikunienė,
103 Bond St.
Izd glob. — M. Karaliūtė,
24 Woodbridge St.
Maršalka — Elena Valavičiūtė,
23 West St.

ŠV. MIKOLO ARKANIOLIO
DRAUGIJOS VALDYBOS
ADRESAI

COLLINSVILLE, ILL.
Pirm. Jonas Kurelaitis,
615 Vandalia St.,
Vice-pirm. Pranas Stankaitis,
916 High St.,
Prot. rašt. Jonas Rudinskas,
600 N. Guernsey St.
Fin. rašt. Kazys Kavaliūnas,
419 So. Clinton St.,
Izd. Mikolas Gudeliūnas,
401 N. Hesperia St.,
Izd globėjai:
Jonas Norkus,
904 Vandalia St.,
Maršalka: Adom. Smuikis,
817 High St.,
Lankytojas Igonių:
Vincas Kimutis,
315 N. Centre Sta.
Susirinkimai laikomi kas ant-
ras ketvirtadienis, mokyklos sa-
lėje 225 Vandalia St., Collinsville,
Ill.

ADRESAI VALDYBOS ŠV.
JONO DRAUGIJOS

Cambridge, Mass.
Pirmininkas — A. Vaisiaskas,
14 Moore St.
Pirm. pagalbininkas — C. Ka-
volius, 62 Portland St.
Protokolų raštininkas — K.
Galinauskas, 719 Main St.
Finansų raštininkas — J.
Smulgis, 545 Main St.
Kasierius — J. Jasinskas 218
Washington St.
Maršalka — J. Lukšis, 220
Washington St.
Kasos globėjai — K. Voveris,
A. Sundukas, J. Zilis.

NORWOODO LIETUVIŲ
DOMAI.

Petras Kučinskas yra "Darbi-
ninko" ingalios rinkti prenu-
meratas ir apgarsinimus "Darbi-
ninkui" Norwoodo lietuviai gali
pas jį užsirašyti "Darbininką,"
taip-gi paduoti "Darbininkui"
pagarsinimus. Petras Kučins-
kas renka prenumeratas dienra-
ščiui "Draugui" ir kitiems katali-
kiškiams laikraščiams.
Su visais reikalais kreipkitės
šiuo antrašu:
PETRAS KUČINSKAS,
61 Sturtevent Ave.,
Norwood, Mass.

Paieškau savo draugų pusbro-
lio Simono Matukonio ir A. Se-
mionio giminaičio Metelių par.
Malonėkite atsišaukti.
A. G. BERNOCKAS,
471 E. South St.,
Wilkes-Barre, Pa.

REIKALINGA kasdienu 25 mę-
ginos valgyklose, hoteluose, dū-
tuvėse ir prie namų darbu. Vi-
sokių darbu vyrams.
S. GORALSKY
DARBO PAIESKOJIMO OFISAS
153 COURT ST. BOSTON, MASS.

Nebuk be katalikiško laikraščio.

Ar esi susipažinęs su visais lietuvių katalikiškais laikraščiais? Susipažink su visais ir pasirinkęs sau patinkamiausią užsirašyk jį. Jei dar neesi susipažinęs, tai parašyk laišką ir paprašyk, kad atsiųstų pasižiūrėjimui. Visi savaitiniai ir tankiau einantieji laikraščiai siunčiami pasižiūrėjimui dykai.

Niekas neprivalo būti be katalikiško laikraščio. Reikia kiekvienam bent vieną katalikišką laikraštį užsi-sakyti ir skaityti. Reikia žinoti, kas katalikų visuo-
menėje veikiama, reikia vis tėmyti gyvenimo bėgi, reik-
kia pažinti katalikiškas istaigas, organizacijas. Tą pa-
žinsime sekdami katalikišką spauda.

Tie, kurie neskaito katalikiškų laikraščių lengvai
esti visokių atskalūnų suklaudinami, tokie įtiki atska-
lūnų žodžiams ir kelia netvarką mūsų katalikiškose or-
ganizacijose, dr-jose, kuopose, parapijose ir visokia-
me veikime. Tai tokie pasidaro trukdytojai naudingų,
gerų darbų.

Tokių suklaudinų lietuvių katalikų yra nemažai
ir jie dang blėdies pridaro. O tai taip yra, kad jie neska-
ito katalikiškų laikraščių.

Prie palaikymo katalikiškos spaudos mus ragina
popiežiai, vyskupai, kunigai ir visi apšviestūnai. Šiais
laikais nepakanka geram katalikui pasiganėdinti atliki-
nėjimu katalikiškų apeigų. Reikia prisidėti prie ka-
tališkiško veikimo, prie katalikiškos spaudos palaik-
ymo ir platinimo.

Būk skaitytoju bent vieno iš sekančių laikraščių:

"DARBININKAS,"

Metams tris kartus savaitėje \$3.00, vieną kartą savi-
tėje \$1.50.

242 W. Broadway, — South Boston, Mass.

"DRAUGAS"

(Dienraštis)

Metams \$3.00, Savaitinis Draugas metams \$1.50.
1800 W. 46 St., — Chicago, Ill.

"SANTAUKA"

(Savaitraštis)

Metams \$1.00, pusei metų 65c.
2120 St. Clair Ave., — Cleveland, Ohio.

"VYTIS"

(Du kartu mėnesyje)

Metams \$1.50, pusei metų 75c.
731 W. 18 St. — Chicago, Ill.

"ISEIVIŲ DRAUGAS"

(Savaitraštis)

Metams \$2.00, pusmečiui \$1.00.
Mossend, Lanarkshire, Scotland.

"TIKYBA IR DORA"

(Du kartu mėnesyje)

Metams 75c.
1631 W. North Ave., — Chicago, Ill.

"MUZIKA,"

(Mėnraštis)

Metams \$3.00, pusmečiui \$1.50.
P. O. Box 172, — Brooklyn, N. Y.

"PAZANGA"

(Mėnraštis)

Metams \$3.00, pusem. \$1.50, atskiras numeris 25c.
P. O. Box 204, — Girardville, Pa.

"ZVAIGZDĖ"

(Mėnraštis)

Metams \$2.00.
3554 Richmond Street, — Philadelphia, Pa.

"ZVIRBLIS"

(Mėnraštis)

Metams \$1.00, pusmečiui 75c.
Box 576, — Forest City, Pa.

"EZYŠ"

(Mėnraštis)

Metams 50c.
213 Station Road, Dykehead, Shotts, Scotland.

"ŠVIESA"

(Du kartu mėnesyje)

Metams 50c.
46 Congress Ave., — Waterbury, Conn.

"TAUTOS RYTAS"

(Mėnraštis)

Metams 50c.
314 Mahanoy Ave., — Mahanoy City, Pa.

"MOKSLEIVIS"

(Mėnraštis)

Metams \$1.00.
P. O. Box 82, — Westfield, Mass.

"DARBININKE" GAUNAMOS T. FONDO BLANKOS

KURIAS NURODĖ TAUTOS FONDO VALDYBA.

agal Sumanymo tos blankos reikės mainyti
kas mėnuo. Todel atspauzdinome įvairių
varų ir pardavinėjame tuziniais.

Tuzinas 5 centai.

Imant nemažius, kaip 100 tuzinų, atiduodame
po 4 centus.

Kiekvienas skyrius lai parsitraukia iš "Darbininko"
Spaustuvės tiek tuzinų, kiek šeimynų jų kolonijoj
intraukta į aukų rinkimą Lietuvos reikalams.

"Draugas"

Vienintelis pigiausias Lietuvių Katalikų
DIENRAŠTIS

"DRAUGAS" duoda daug žinių iš karės lauko, pa-
sakoja, kas dedas nelaimingoje mūsų tėvynėje Lietuvoj,
skelbia įdomiausius atsitikimus iš viso pasaulio. Žinios
paduodamos kuogreičiausiai.

"DRAUGAS" remia, stiprina lietuvių katalikų
draugijas, rūpinasi jų reikalais.

"DRAUGAS" kelia tautišką susipratimą, platina
katalikiškai lietuvišką kultūrą.

"DRAUGAS" rašomas aiškia ir visiems suprantama
kalba.

"DRAUGAS" metams tekaštuoja tiktai \$3.00, pusei
metų \$1.75. Čikagoje, siunčiant pačta, metams \$4.50.

Nuo vaikų ir nuo agentų perkant atskirais nume-
riais po 1c.

Užrubežyje "Draugas" dienraštis metams \$6.

"SAVAITINIS DRAUGAS", Metams kaštuoja tik \$1.50.

Atskiras numeris po 3c.

Visais reikalais kreipiantis adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th St. — CHICAGO, ILL.

Tik ką išėjo iš spaudos
Gyvojo Ražančiaus
: Lapeliai :

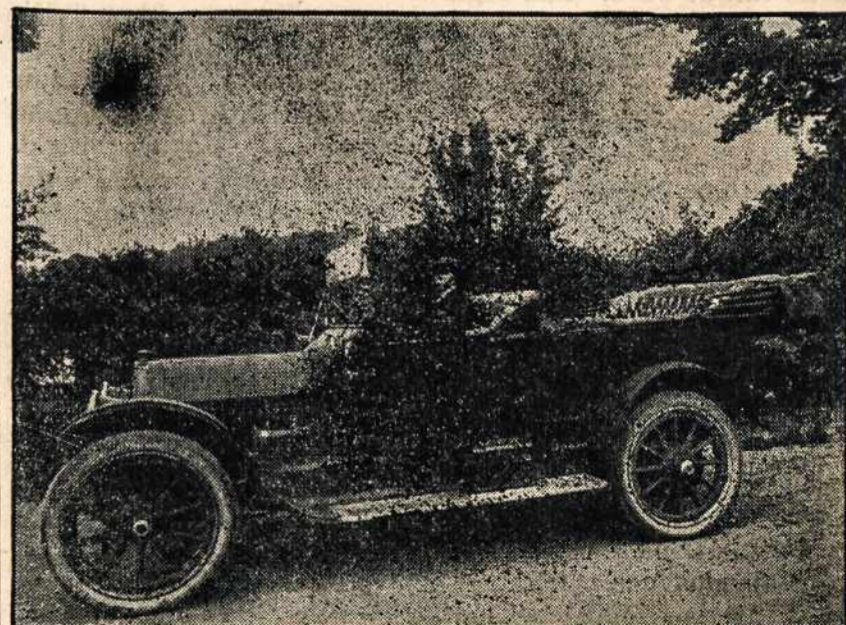
Kaina 15c. už 15 lapelių

Imant nemažiau 1500 lapelių nulei-
džiame 5-tą nuošimtį.

Norintieji pirkti rašykite:

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATEIK PAS MANE

kada reikės samdyti automobilių ar karietas del pasi-
važinėjimui, veselijų, krikštynų ir tt. KAM EITI KI-
TUR, KAD GALI GAUTI PAŠ LIETUVI? Patarnau-
ju visuose reikaluose, DIENĄ ar NAKTĮ.

K. ŠVAGZDYS,

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

(Virš "Darbininko" spaustuvės)

Telephone So. Boston 620.

Tautos Fondo Skyriai,

Sukruskite veikti. Gaukite iš Centro Čarterį.

Rinkite atstovus į T. F. komisiją.

Seimas nebetoli.

Iš po darbininko plunksnos.

DARBININKŲ NEPRIETELIAI.

— Ve, ve koks biaurybė, judošius prie skebų pasidavęs, tai latras.

— O ką darys, kad pilve grobas grobą rija, vieną dieną nedirbo ir nēr kas valgyt ir ant burdo šeiminkė nelaiko: paėmė bakselį ir išmetė per duris. Tai kur žmogus dėsis — ir nuėjo skebaut.

— O kam viską pragėre kaip veršis, juk uždirbdavo po 3 ir keturis dolerius į dieną ir darbą turėjo neblogiausią. Manasis uždirba tik po 2 dol. ir šeimynai su šešiais vaikais reikia pramist ir apsirėdyt, o vis dar centą kitą turi me ir kaip bus taip bus, o skebaut neisime.

— Juk ir mums negeriausia, kad pinigų ir neturime, ale namus pasiėmė ant išmokėsčio, tai širdelė ten viską ir sukėmšame, tikimėsi senatvėje geriau turėti, bet kad jau streikas, tai ir manasis sako streikuosias iki galo.

— Ko jūs čia moters tu vaikais susikimšote prie fabrikės? ar neturit namieje darbo? ar nematote, kad kas valandėle gal iškilt muštynės, riaušės ir kruvoj praliejimas; nematote kad jau streikių minia nerimauja; jau slavokai "pšekrevuoja" o italai "sakramentuoja," bus kraujo, kaip vandenio. Jei kaip tai dar ir graboriui bus biznis.

— Tėvai, nors negazdink mūsų, jau mano ir taip dušia kulnyje.

— Neduok, Dieve, muštynių, o manasis toks smarkus, tuoj pulių kaip meška ant dūmų...

Suuzė keliolikos tūkstantinė minia, persinėšė užimas lyg prieš didžiausią andrą ir vėl ant valandėlės nutilo. Susiubavo minia, su krikė skaudžiu balsu kaip pavasario griaustinis, visų akys atsikreipė į tą pusę, kur stovėjo dideliausia žemiška pekla-pragaras, iš kurio kelių dideliausių kaminų virto dideliais grumuliais tiršti juodi ir smala smirdanti dūmai ir viduryje krikė ir visokiais balsais žvangėjo, švilpė, zvembė visokios mašinos mašinėlės, ratai, ratukai ir kujai.

Nors tas pragaras visos tos minios daugiausia sveikatos prakaito ir kruviniausio darbo yra išgulpęs, nors dūmais ir gazų smarve sveikatą užnuodijo, nors iš daugelio žmoniškumo jausmus išėdė vienu žodžiu suėdė, sudemoralizavo tas minias ir visais galais išnaudojo ir skriaudė, bet toji minia prie jo priprato, to ji minia su tuo žvangėjimu, kaukimu, staigimu ir barskėjimu susigyveno; visi čionai sėmė nors tiek pelno, kad badu nestipo ir dabar tai minia pasirodė tos baisios surukusios, pajudavusios fabrikės sienos mielomis ir brangiomis, rasi delto, kad ir jos kenčia kartu su darbininkais. Ir ant tų pajudavusių, savo nu mylėtų sienų, palei kurias nekartą susėdė su draugais pietus valgė ar pypkė rūkė, sakau ant tų pajudavusių numylėtų sienų, minia pamatė kelias dešimtis skebų apginkluotų su pagaliais, ant juoko ir arzinimo streikių, ir tarpe tos išgamų gaujos pamatė keletą savo pažįstamų, draugų. To tai jau buvo perdaug.

Susiubavo minia, savitojo it jūros bedugnės gėlmės audros šelstant.

Minia įsiveržė į fabriką, susirėmė su skebais: kraujas upeliais liejas, tiška, smegens aplink draikos, lavonai voliojasi ant žemės, siunta minia, minia kraujo trokšta, minia krauju gėrėjas, minia kerštu dūsauja, apmaudu krikolia, pasitimu putuoja... Žmoniškumas prapuolė, meilė atšalo, ne, meilė užliepsnojo ir peržengus savo rybas išsiliejo okeano platybėmis... meilė pavirto į kerštą, į kovą už būvį ir kovą už vienybę, už išnaudojimą, į gyvuliškumo jėgų kovą...

Baisi kova, nuožmi kova, pašėlus, nesuvaldoma, betvarkė, mirtina, žmogžūdiška kova, kruvinoji kova...

Kaltins valdžia kovotojus, kaltins žmonių kovotojus, ir aš jų neteisiniu ir neturiu teisės jų teisint, nes blogai padarė, nekrikščioniškai padarė, pasielgė. Ne demokratiškai kovą pavadė.

Bet vėrskime ir antrą pusę lapo, o pamatysime kad visodidžiausioji dalis kaltybės yra darbdavio kapitalisto pusėje. Ir tiktai įsiai pilnai, taip sakant, kaltas yra už šį kraujo praliejimą. Ir kaltas savo godumu.

Žmonės matydami kad darbdavys juos per daug skriaudžia pareikalavo pakėlimo pėdės o kad tas nesutiko pakelt, tai visi pametė darbą.

Darbdavys žino kad tą lengvai gali padaryt, bet nedaro. Sako nenoriu ir nemokėsiu. Ir dar kad labiau sukiršint minias, apginkluoja pagaliais gaują valkatų ir pastato ant fabrikos sienų, kad darbininkus erzintų, tai to jau perdaug, tas jau pereina visas ribas žmoniškumo. Jau kapitalistas streikiurius laiko už šunis — delto tie išvesti iš kantrybės ir padarė žvėriškai; perdėjo abi puses. O dar iš dalies yra ir trečias kaltininkas tai alkoholis. Jeigu nebūtų buvę prasigėrusių valkatų, ar-gi būtų kapitalistas gavęs skebų? Niekados... Geras žmogus niekada neskebaus... Tai-gi broliai darbininkai pasistengkime prašalint kol kas pirmiausiai tą trečiąjį mūsų išnaudotoją ir visų didžiausį skriaudiką, o paskui kibkime ir į antrą tiktai kitokiais būdais, būdais nurodytais krikščionių demokratų partijos, kuriuos su laiku mum išaiškins "Darbininkas."

F. V.

Vyčių IV Kongresas

BUS

10 ir 11 dd. liepos, 1916 m. WILKES-BARRE, PA.

Vyčių kuopos rinkite delegatus į Kongresą ir rengkite inešimus L. Vyčių organizacijos pagerinimui.

J. E. KAROSAS L. V. Pirmininkas.

Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje.

—YRA—

Gyvam džiaugsmas-Sergančiam Viltis! Mirinčiam Ramybė!

Tūkstančiai Lietuvių-Katalikų priguli prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų narių. Bet gal da pats gerbiamas nepamąstai, kas ji yra ir delko pats neprisirašai.

Štai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda: —

1) Apsaugoja narių gyvastis ir moka pomirtinė \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.

2) Moka pašėlą nariams-ligoniams kas savaitę po \$3.50, \$7.00, \$10.50, ir \$14.00.

3) Šelpia neigalinčius narius ir našlaičius.

4) Skleidžia apšvietą, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams dovanai.

5) Platina dorybę, suteikia patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose.

6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikalais, remia pinigais ir moraliskai visokias lietuvių kultūriškas įstaigas ir tt.

Instojimas į Susivienijimą pigus, mėnesinė mokestis lengva. Norėdami gauti platesnes informacijas kreipkitės į vietines kuopas, kurių randasi kone visur po visą Ameriką, kur tik lietuviai apsigyvenę, arba stačiai pas Centro Raštinką, šiuo adresu: —

J. S. VASILIAUSKAS,

112 N. GREENE ST., :: :: :: BALTIMORE, MD.

"DARBININKO" LEIDINIAI.

Imk ir Skaityk. Parašė F. V., P. G. ir F. K. 48 pusl. Aiškiai, gražiai, suprantamai, vaizdingai išdėta girtybės pragaistis, organizacijų nauda ir reikalingumas, gerai išguldyta apie geriausias organizacijas, įtikinančiai aprašyta apie spaudą. Kaina 5c.

Darbininko Dovanėlė Darbininkams. Parašė F. V. 32 pusl. Talpina auksinių nurodymų, patarimų, perspėjimų kiekvienam darbininkui. Kaina 5c.

Iš po Darbininko Plunksnos. Parašė F. V. 32 pusl. Rinkinyz gražių vaizdėlių iš darbininkų gyvenimo; tinka pasiskaitymui seniems ir jauniems. Kaina 5c.

Komedijėlės. Parašė Uršulė Gurkliutė. 36 pusl. Knygelėje yra "Čigonės atsilankymas, Dvi Kūmutės, Dvi Sesutės ir Girtuoklė su Blaivininku. Visi šie veikalėliai pilni gardaus juoko. Kiekvienas noris lengvaus, smagaus pasiskaitymo, turi įgyti šią knygelę. Veikalėliai labai tinka lošimui. Kaina 10c.

Teisybės Vardan. Parašė F. V. ir Uosis. 32 pusl. Toje knygelėje išrodyta, jog viena tėra teisybė ir išdėstyta atskaluno Jono Huss'o herezija. Kaina 5c.

Taip-gi "Darbininko" knygtne galima gauti visokių kitų spaudos knygų. Agentams nuleidžiame didelį nuosimtį. Klauskite apie kainas. imant po daug ant sykio.

Naujas Veikalas

Surengtas Vienam Balsui ir Piano

MEILE

Jau išėjo iš spaudos

Muzika A. Aleksandravičiaus.

Žodžiai L. Šilelio.

Kaina 40 centų.

Galima Gauti "Darbininko" knygyne

P pinigai galima siųsti krasos ženkleliais.

Darbininkai remkite "Darbininką"

AMERIKOS LIETUVIŲ R.-K. BAŽNYČIOMS.

Sustatė ir išleido A. L. R. K. Kunigų Sąjunga.

Pamaldų Vadovėlyje rasi Maldas, Giesmes, Stacijas, Grandus Verkismus, Apaštalytės Pamaldas, Ražančių, Treitinukų Įstatus ir tt., viską, kas mūsų Bažnyčiose, viešose pamaldose, yra vartojama. Prie to visko knygutė labai paranki, nors tur 297 pusl., ir labai pigi, nes "Pamaldų Vadovėlis"

1. Į šikšnele apdarytas, auksiniais kraštais, kainuoja tik 60c.

2. Į audeklą apdarytas, auksiniais kraštais, kainuoja tik 40c.

3. Į audeklą apdarytas, raudonais kraštais, kainuoja tik 30c.

"Pamaldų Vadovėli" galima gauti:

"DRAUGO" ADMINISTRACIJOJE,

1800 W. 46th STR., CHICAGO ILL.

"DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE,

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Pasikalbėjimas su mūsų skaitytojais, prieteliais, kostumeriais.

Žinome gerai, jog europinė didžioji karė atsiliepė veik į visas pramonės ir vaizbos šakas. Mažai liko dalykų, kurie nebūtų pabrangę del karės. Kaikurių dalykų, reikalingų pramonėje visai negalima gauti, o ant daugelio daiktų kainos pakilo nesvietiskai.

Karė labai atsiliepė ir į laikraštinių biznį. Knygų ir laikraščių leidėjai pajuto karės pasekmes. Prašneko apie tai ir amerikoniškų laikraščių leidėjai. Pennsylvania State Editorial Association savo metiniame suvažiavime priėmė rezoliuciją, kuria nutaria pakelti laikraščių kainą nuo 1c. ant 2c.

Rodos karėi prasidėjus laikraštiniis biznis turėjo pakilti, bet taip nebuvo. Skaitytojų skaičius pasidino, užtai pakilo darbininkų algos, pakilo ainos ant popieros, uodylos, švino ir visų kitų daiktų, reikalingų spaustuveje.

Popera, ant kurios "Darbininkas" spaudžiamas, rudenyje kainavo 1¼c. ant svaro. DABAR MOKAME 4c. Juodyla "Darbininkui" vartojama rudenį kainavo 6c. ant svaro. Dabar reikia mokėti 9c. Knygtinė popera, ant kurios spausdiname "Darbininko" leidinius rudenyje kainavo 4¼c. ant svaro. Dabar turime mokėti 8¼c. Labai pabrangė ir kiti dalykai — švinas, viniuojamoji popera, šniurai, klėjai ir tt. Todėl neapsiriksimė, jei pasakysime, jog šį pavasarį laikraštis leisti trissyk brangiau atseina, negu pereitą rudenį. O laikraščio kaina turėjo pasilikti ta pati.

Del viršminėtų apsiereiskimų norime atsikreipti į savo skaitytojus, prietelius ir kostumerius. Tą, ką prarandame per reikalingųjų mums dalykų pabrangimo, turime papildyti su kaupu plėtomai savo biznį. Tatai kviečiame talkon visų, kas tik mums prielankūs.

Savo skaitytojų ir prietelių prašome platinti "Darbininką" ir jo leidinius. "Darbininko" leidiniai yra labai pigūs ir todėl šoks toks pelnas yra, kad greitai išperkami ir didelėmis daugybėmis. Todėl prašome dar uoliau platinti mūsų leidinius. Jei reikalavimai nesididintų, tai reikėtų ant tų pačių knygtelių kelti kainą.

Mūsų kostumerių, klientų labai prašome be ilgų lukėjimų, atidėlojimų atsisteiti. Daugeliui bilos buvo siųstos po keletą kartų, buvo siūsti ir paraginimo laiskai, bet vis nieko negirdėti. Tokis atsisteisimo vilkinimas labai trukdo mūsų darbą — trukdo gerinimą "Darbininko," trukdo padidinimą knygtyno, trukdo leidimą naujų knygų, trukdo darbų atlikimą.

Tai-gi, gerbiamieji, išvyskite mūsų pasunkėjusį padėjimą, pasiskubinkite su atsilyginimu, ir neatidėlokite to reikalo, it tas "griesninkas pakutą iki smerčio."

Mūsų nuolatinių rūpesnių yra gerinti, tobulinti laikraštį, išleisti vis naujų knygų pigia kaina, norime nuolatai didinti knygtyną. Tatai prieteliai, kostumeriai pribūkite talkon.

Išnaudokite visokią progą platinimui "Darbininko", pardavinėjimui knygtelių. Susirinkimai, pramogos, vakarai teestie išnaudojami katalikiškų knygų ir laikraščių platinimui.

Į tą darbą ypač kviečiame LDS. kuopas.

"DARBININKO" ADMINISTRACIJA.

Prakalbų Rengėjams.

Prakalbų rengėjai dažnai turi vargo, kol gerą kalbėtoją gauna. Ūmai tas reikalas palengvės. Mokslo įstaigose ūmai pasibaigs mokslas ir daug gabių, energingų studentų pasijus ant laisvės. Retas studentas nepanorės pasivažinėti po lietuvių kolonijas ir patarauti saviškiams.

Naujoi Anglijoi vienas gabiausių studentų yra Kazys Česnulevičius, lankąs Bostono universiteto teisių skyrių. Yra gerai išsilavinęs, apsišvietęs vyras, geras, rimtas kalbėtojas. Gali puikiai pakalbėti apie įvairius dalykus. Gali nuodugniai išdėti kooperacijų reikalą ir tvarką ir kaip teisių studentas suteiks reikalingų žinių, įsteigiant kooperaciją.

Sutinka važiuoti ir į tolimesnes kolonijas, jei tik kelionės lėšos bus padengtos.

Visiems prakalbų rengėjams labai patariame kreipties į studentą K. Česnulevičių. Kreipkitės "Darbininko" adresu.

Jis yra pasiryžęs per visas vakacijas lankyties po lietuvių kolonijas.

Jau išėjo iš spaudos Pamaldų vadovėlis

AMERIKOS LIETUVIŲ R.-K. BAŽNYČIOMS.

Sustatė ir išleido A. L. R. K. Kunigų Sąjunga.

Pamaldų Vadovėlyje rasi Maldas, Giesmes, Stacijas, Grandus Verkismus, Apaštalytės Pamaldas, Ražančių, Treitinukų Įstatus ir tt., viską, kas mūsų Bažnyčiose, viešose pamaldose, yra vartojama. Prie to visko knygutė labai paranki, nors tur 297 pusl., ir labai pigi, nes "Pamaldų Vadovėlis"

1. Į šikšnele apdarytas, auksiniais kraštais, kainuoja tik 60c.

2. Į audeklą apdarytas, auksiniais kraštais, kainuoja tik 40c.

3. Į audeklą apdarytas, raudonais kraštais, kainuoja tik 30c.

"Pamaldų Vadovėli" galima gauti:

"DRAUGO" ADMINISTRACIJOJE,

1800 W. 46th STR., CHICAGO ILL.

"DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE,

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

"Darbininko" knygtyno KATALOGAS

Geros knygtos talpina savyje prakilnas mintis, patyru sių žmonių praktiškus nurodymus, persergėjimus. Prakilnios minties, gražios sielos, skaisčių jausmų žmonės išlieja savo protą, išmanymą, patyrimą, jausmus ant raštų. Jų raštus skaitydami, draugaujame su tais prakilniais žmonėmis, klausome jų išmintingų pamokinimų, indomių pasakojimų, smagių pajuoavimų.

Taip tai geras knygtas skaitydami keliamo savo protą, auklėjame širdį, didiname išmanymą, tobuliname jausmus, platiname vaidentuvę. O tai kiekvienas privalo daryti. Tati kiekvienas taisykitės rinkinių knygų knygtynėli

Spauda, tai yra knygtos ir laikraščiai, yra didžiū įrankiu pastoti kelią laisvamanybei, girtuoklybei, ciellizmui, meksikonizmui. Tokiu įrankiu kiekvienas aprišvunos užsi-sakydamas "Darbininką" ir išsirašinėdamas iš jo knygtyno knygtas.

"Darbininko" didžiū rūpesnių yra kuodidžiausia paskleisti po plačias minias gerą, naudingą, katalikišką spaudą. "Darbininkas" rūpinasi ne vien spaudos kėlimu, platinimu, bet ir piginimu. Todėl "Darbininko" išleistos knygtelės pasižymi ne vien geru turiniu, bet ir pigumu.

MUSŲ LAIDOS KNYGTOS.

1 Imk ir Skaityk. Parašė F. V., P. G. ir F. K. 48 pusl. Aiškiai, gražiai, suprantamai, vaizdingai išdėta girtybės pragaistis, organizacijų nauda ir reikalingumas, gerai išguldyta apie geriausias organizacijas, įtikinančiai aprašyta apie spaudą 5

2 Darbininko Dovanėlė Darbininkams. Parašė F. V. 32 pusl. Talpina auksinių nurodymų, patarimų, perspėjimų kiekvienam darbininkui 5

3 Iš po Darbininko Plunksnos. Parašė F. V. 32 pusl. Rinkinyz gražių vaizdėlių iš darbininkų gyvenimo; tinka pasiskaitymui seniems ir jauniems 5

4 Komedijėlės. Parašė Uršulė Gurkliutė. 36 pusl. Knygtelėje yra: Čigonės atsilankymas, Dvi Kūmutės, Dvi Sesutės ir Girtuoklė su Blaivininku. Visi šie veikalėliai pilni gardaus juoko. Kiekvienas noris lengvaus, smagaus pasiskaitymo, turi įgyti šią knygelę. Veikalėliai labai tinka lošimui 10

5 Teisybės Vardan. Parašė F. V. ir Uosis. 32 pusl. Toje knygtelėje išrodyta, jog viena tėra teisybė ir išdėstyta atskaluno Jono Huss'o herezija 5

KNYGTOS KITŲ IŠLEISTUVIŲ GAUNAMOS MUSŲ KNYGTYNĖ.

6 Metraštis 1916 metams. 438 pusl. Pilnas naudingiausių skaitymų, reikalingiausių informacijų, gražiausių straipsnių, puikiausių paveikslų. Jis bus indomus, geras pasiskaitymui metų metams. Nekuomet nebus vėlu jį skaityti. Be apdarų 75

Su apdarais 1.20

7 Žinytas. Žinotini dalykai iš mokslo ir istorijos 392 pusl. \$ 1.50

8 Vaicaičio eilės. 75

9 Deklamatorius. Eilių ir monologų rinkinyz 50

10 Raistas. Parašė Upton Sinclair. Apd. 1.50

11 Pažvelgus atgal. Socijaliskas romanas 1.00

12 Pajauta. Istoriskas rašinys iš lietuvių 14 šimtmečio gyvenimo. Apd. 1.25

13 Degtinė. Sceniškas veikalėlis 10

14 Kas Bailys. Sceniškas veikalėlis 15

15 Katriutė. 15

16 Šv. Kazimieras. 20

17 Oliveris Twistas. Parašė Chas. Dickens 520 p. 1.00

18 Huckleburry Finnes 75

19 Fabiole. Pasakojimas iš gyvenimo pirmų krikščionių 1.00

20 Braizynėliai. Smagus skaitymėliai 45

21 Mandagus Vaikelis. Gera vaikams knygtelė 5

22 Karės metu. Sceniškas veikalas 15

23 Blogi kudiokio papročiai 20

24 Kokia Autonomija lietuviams reikalinga 10

25 Liet. Vyčių Dovanėlė. Kiekvienas vytis tur ją turėti. 10

26 Lietuvių Tautos Memorialas. 12 pusl. 10

27 Laiškas iš Kelionės po Palestiną. 50

28 Vilų Lidas 35

29 Dukterys Pilipo Kareivio 25

30 Surinktos Dainos 35

31 Pradžia ir Išsiplėtojimas Katalikų Tikėjimo 1.00

32 Iš Kelionės po Europą ir Aziją 2.35

33 Gyvenimas V. Jėzaus 1.00

34 Anima Vilis. 75

35 Jėzaus Kristaus gyvenimas 75

36 Pergventos Valandos 35

37 Pelenių Jurgutis 50

38 Perspėjimas apie šv. Tikėjimą ypatingai apie Jėzaus Kristaus Bažnyčią 10

39 Naujas Būdas išmokti rašyti 10

40 Teisių Vadovas ir Patarėjas 1.00

41 Klaida. Parašė Lazdynų Pelėda. Apysaka iš lietuvių gyvenimo "Laisvės Metu" 520 pusl. 1.00

42 Šatrijos Raganos Apysakėlės 25

43 Gyvenimo Pamatai. Joį išgvildenta svarbiausieji gyvenimo klausimai 10

44 Antanukas. Parašė B. Prusas. 46 pusl. 15

45 Mylėk savo artimą. Iš karės francuzų su arabais 131 pusl. 25

46 Pirmieji žiedai 10

47 Gamtos istorija. Trumpi ir aiškūs pasakojimai apie žmones, žvėris, medžius, akmenis 209 pusl. 50

48 Vyrų Vergija. Komedija 56 pusl. 20

49 Vienuolio Disputa. Komedija 10

50 Trumpa Senovės Istorija 1.00

51 Žvaigždė. Rytų pasaka 17 pusl. 15

52 Katekizmas apie alkoi 5

53 Užkrečiamųjų ir limpamųjų ligų būdai ir kova su joms 15

54 Tiesos žodis socijalistams 10

55 Lietuvos Istorija. Parašė Pranas 25

56 Meilė. Poema. Parašė M. Gustaitis 15

57 Aureolė. Parašė M. Gustaitis 10

58 Ar Kristus turėjo brolių ir seserų 5

Vietinės žinios.

LDS. 1-OS KUOPOS SUSIRINKIMAS.

Ketvergo vakare 25 d. geg. bažnytinėje Sv. Petro svetainėje atsibuvo Lietuvių Darbininkų Sąjungos 1-os kuopos susirinkimas.

Kalbėtasi apie tai, po kiek laiko mokėti streikininkams šalpą iš Streikininkų Fondo, kurį manoma įsteigti prie L. D. S. centro. Taip-gi svarstyta apie organo kainos nustatymą. Bet dėl vėlaus laiko atidėta liki sekančio susirinkimo šių dalykų apsvaistymas.

Nutarta 3 d. birželio turėti šeimininką vakariene. Įžanga busi 25c.

Laimėjo 6 narius.

Prie kuopos prisirašė 6 nauji nariai.

Mūsų kuopa sparčiai auga. Tikimosi, kad iki Seimui mūsų kuopa išaugs iki 100 narių. Tai-gi 100 narių 1-0j kuopoj iki Seimo.

Antan-s.

L. VYČIŲ 17 KP. EXTRA SUSIRINKIMAS.

Serėdos vakare, 24 d. geg. bažnytinėje svetainėje atsibuvo L. Vyčių 17-tos kp. extra susirinkimas. Susirinkimo tikslas buvo prisirengti prie Field Day, kuris buvo rengiamas ant 30 d. geg.

Išrinkta komisija tam darbui iš sekančių ypatų: J. Joku-bausaks, L. Švagždytis ir p-lė Ona Pratošūtė. Taip-gi įgalioti tie patys asmens surengti ir L. Vyčių N. Anglijos kuopų bendrą išvažiavimą. Dieną paskirti ir programą surengti įgaliota komisija.

Lietuvos Vyčių 17 kp. mėnesinis susirinkimas atsibuvo nedėlio 28 d. geg.

Antan-s.

STREIKELIS.

American Sugar R. Co. darbininkai streikavo liudotojai cukraus iš garlaivių. Streikavo 4 dienas ir streikas laimėtas. Ko norėjo, to ir gavo. Darbininkai turėjo 40c. į valandą o dabar išlaimėjo 10c. daugiau į valandą, tai dabar turi po 50c. į valandą. O jeigu reikėtų dirbti virš laiko, tai gautų \$1.20 į valandą. Tai matot, kur yra žmonių susipratimas. Botas stovėjo 3 dienas ir niekas nedirbo. Kompanija iš nekantrumo gazidino darbininkus, jog šius botą į New York'ą ir ten išimdinės. Tai darbininkai, girdi, darbo neturės. Bet darbininkai nenusiminė, o savo laikėsi. Ir be jokių muštynių ir barnių turėjo darbininkų reikalavimą išpildyti.

REDAKCIJOS ATSAKYMAS. J. Miliauskui, Brooklyn, N. Y. — Klaidos atitaisyta re-

kia syšti ten, kur ji buvo parduota. Mes nedėsime. žilvičiui, Chicago, Ill. — Tokią žinutę reikėjo truputį anksčiau priduoti.

NORWOOD, MASS.

Baseballininkų imtynės

Didžiausis pikininkas, puičiausi fėrai ir balius atsibuvo 30 d. gegužės May, 1916 metais Dean Salės ir pievos.

Kiekvienam žingeidu pamatyti ant kiek lietuviškas jaunimas yra išsilavinęs žaismėse. Proga tą pamatyti turime 30 d. gegužio (Memorial Day), nes tą dieną 10 val. ryto bus imtynės Norwoodo Vyčių Baseballininkų su Brocktono Teamu. Po tam šokiai, pamargini ti fėrais. Po pietų gi imtynės Worcester'io Baseballininkų su Cambridge parapijos Teamu. Pagaliaus pikininkas su žaismėmis, fėrai ir šokiai iki vėlai nakčiai. Todelei kas nori naudingai ir linksmai praleisti tą dieną, teatvažiuoja į Norwood'ą. Pradžia 10 val. ryto. Įžanga ypatai 25c. Pelnas skiriamas parapijos naudai.

Rengėjai.

Namas! Namas!

NAMAS ANT PARDAVIMO.

Labai greitai noriu parduoti, nes išvažiuoju kitan miestan. Pardavimui namas randasi po No. 213 Gold str., o savininką galima matyti 116 Bowen st.

Namai 3 familijų, randos nešą \$26.00 mėnesyje. Turi 12 rūmų.

Parsiduoda pigiai.

UŽ KUPONUS.

Visokios rūšies kuponus nuo cigarečių ir tabokos tuoj atneškite. Gerai už juos užmokame.

Philip Brown

Tabakininkas C. Street, kertė Broadway.

ANT PARDAVIMO.

6 rūmų namas, gerai pabudavotas, iš fronto ir užpakalio piazos, šiltas vanduo, elektrika, visokie moderniški įtaisymai. Lexington, 5c. važiavimo. Kaina \$3.200.

7 rūmų (stucco) visokie moderniški pagerinimai, šiltas vanduo, elektrika, kieto medžio asla, piazos, apie 10.000 ketv. pėdų žemės. West Roxbury. 5 c. važiavimo. Kaina \$2.700.

5 labai geri lotai namams (Neponset tiltas) arti pianų dirbtuvės ir Neponset upės. Patogu visais atžvilgiais. Kreipties pas: Janson ir Pumpurin 718 Washington Str., Dorchester, Mass.

(2)

Paieškau savo brolio Juozapo Gendroliaus, jis paeina iš Gelgaudiškių parapijos, Baščių kaimo, Suvalkų gub. Pirmą gyvena Lewiston, Me., o dabar nežinau kur yra. Kas žinote meldžiu parašyti ar pats teatsiškauka ant šito adreso: Marcelė Daunienė 175 Park St. LEWISTON, ME.

Paieškau draugo Juozapo Pavidžio 4 m. kaip Amerikoje. Kauno gub., Ukmergės par., Ušpalių par., Mikenų kaimo. Malonėkite pranešti šiuo adresu: B. Masiulis 282 Silver St. SO. BOSTON, MASS.

BUTINAI REIKALINGAS atsakantis vargonininkas, gerai suprantas savo amatą. **KUN. E. GRIKIS,** 404 Church Street, New Britain, Conn.

BRIGHTONIEČIAMS.

Šubatoj, gegužio 27 d. Roddy salėj, 58 Market St. atsibuvo LDS. 22 kuopos susirinkimas. Visų narių prašome atsilankyti. Kviečiame ateiti ir nepriulintieji prisirašyti prie tos naudingos organizacijos. Dabar atėjo šiltos dienos, kiekvienam malonu praleisti laiką ant tyro oro. Tai kuopos nariams labai patariame ateiti ir užsimokėti už kokius tris mėnesius ar daugiau iš anksto, taip kad per vasarą nereikėtų daryti mitingų. Nereikės nei už salę mokėti. Valdyba.

NELAISVIŲ PAIEŠKIJIMAI.

Būdamas Vokietijos nelaisvėj ir turėdamas savųjų Amerikoje, kreipiuosi į "Darbininką" su prašymu indėti mano paieškojimus.

Paieškau dėdės Mikolo Balčiūno iš kaimo Sekionis, dar paieškau Martyno Kemešio iš Vislunos. Visi Vilniaus gub., Trakų pav. Aš esu Vilunų kaimo. Jei kiti kas mane pažįsta, tai meldžiu labai atsišaukti adresu: Mikolas Kučonis, Kriegsgefangenlager No. 1, 22 Compagnie. Altdamm, Germany.

Paieškau pusbrolos Jurgį ir Gendrutą Ličauskių, dar Joną, Praną ir Baltramiejų Stanevičius ir Limenovą Kaligą. Aš esu iš Suvalkų gub. Marijampolės pav., Panemūnio gminos, Pilėnų kaimo. Atsišaukti adresu: Juozas Stanislovaits, Kriegsgefangenlager No 1, 15 Compagnie Altdamm, Germany.

LIETUVIS KRIAUCIUS.

Pasiuvu visokius drabužius pagal naujausią madą, vyriškus ir moteriškus. Darbą atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taip-gi išprošinu, pataisau, skalbiu ir kvarbuoju.

PETRAS MAKAREVIČIUS, (Arti lietuvių bažnyčios) 105 So. Meade Str., Wilkes-Barre, Pa.

DYKAI ICE CREAMAS, DYKAI CIGARAI.

Kas tik pirks ka nors mano krautuvėj gaus dykai merginos ice creamo, vyrai cigarų. Pasiskubinkit, nes tas bus trumpame laike, turiu išsikraustyti ant marso paskum negausite nei už pinigų P. Vareika 317 W. Broadway So. Boston, Mass.

Julius Prince Bankierius

Išnaimo pinigus, parduoda laivakortes ir geležinkelio tikietus į visas dalis pasaulio. Taip-gi parduoda krautuvėms sklado kainomis deimantus, laikrodžius ir kitus Juvelerijos daiktus. 357 Harrison Ave., Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius) Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare 609 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON, Tel 502 S. B.

Tel. So. Boston 294 **DR. JOHN P. JONES** Ofisa valandos nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 9 po piet. **PHYZIKAS ir SURGLJUS** Speciališkai atlieka visokius blogiausių gydymus, ypatingai su elektromis. 392 Broadway, tarp E. ir F gatvių SO. BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 270 **DR. JOHN MACDONNELL, M. D.** Galima susikalbėti ir lietuviškai. Ofiso valandos: Rytais iki 9 val. Popietį 1 iki 3 vakarais 6 iki 9 536 Broadway, So. Boston.

Akių Specialistas. Prirenka akinus **H. S. Stone, Oph. D.** 399A BROADWAY, SO. BOSTON.

PARSIDUODA FORNICIAI. Parsiduoda 6 rūmų forniciajai: gražūs pijanai, 6 kamodės, 4 lovos ir kiti reikalingi šeimynai rakandai. Gera proga ingyti gerus rakandus. Pasiskubinkite atsiskaityti, nes forniciajai savininkai tuojaus apleidžia So. Bostoną. Kreipkitės šiuo antraštu: **JONAS WITRAKIS,** 663 Fourth St., So. Boston, Mass.

LIETUVIAI PAS SAVUS.

Pasiuvam drapanas sulig naujausios mados ir pagal Jūsų norą. **JONAS BERZELONIS & CO.** 28 Chandler Str., Boston, Mass. (Castle Square's Block'e.)

Vienatinė Lietuviška Krautuvė Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainierieriams. **V. LUKOSEVICIA,** Minersville, - - Pa.

Reikalaujama Merginų

nuo 21 metų iki 30 m. amžiaus mokytes darbo vienoje iš didžiausių dirbtuvių Naujoje Anglijoje. Mūsų dirbtuvė randasi netoli Bostono, tik 5c. 20 minutų važiuoti nuo Park St. Kiekviena mergina išmoksta darbą per dvi savaites ir mokame besimokinant. Po to duodame darbą nuo stulki (piece work) ir algą gauna nuo \$10.50 iki \$15.00. Del pilnų informacijų kreipkitės prie Employment Office

Hood Rubber Co.

E. WATERTOWN, MASS. Imkite Watertown karą nuo Harvard Square, Camb., išlipkite ant Bigelow ave., dvi minutes eiti į dirbtuvę.

TEL. BACK BAY 4200 **DR. F. MATULAITIS** Ofiso dydys Gydo visokias ligas 1-3 P.M. 7-9 P.M. Priskiria Akinus. 419 Boylston St., Boston, Mass.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS

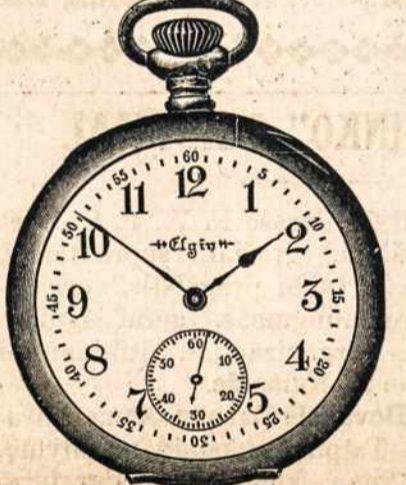
Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su nauju išraimu. Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY 469 Broadway, So. Boston, Mass. PRIE DORCHESTER ST. Valandos nuo 9 val. ryta iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. ryta iki 4 val. vakare.

Telephone So. Boston 605. **ANTANAS ŠAPALIS** meistras indeda telefonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorytes darbus prideramai. **KAINOS NEBRANGIOS.** Ofisas Gyvenimas 315 W. Broadway, 133 Bowen St. SO. BOSTON, MASS.

— Skaitykite ir platinkite "Darbininką" — Tegul jis randasi kiekvienoje grinėtoje. Jei prenumerata baigiasi, tai negaisuodamas atnaujyk.

J. P. TUINYLA,

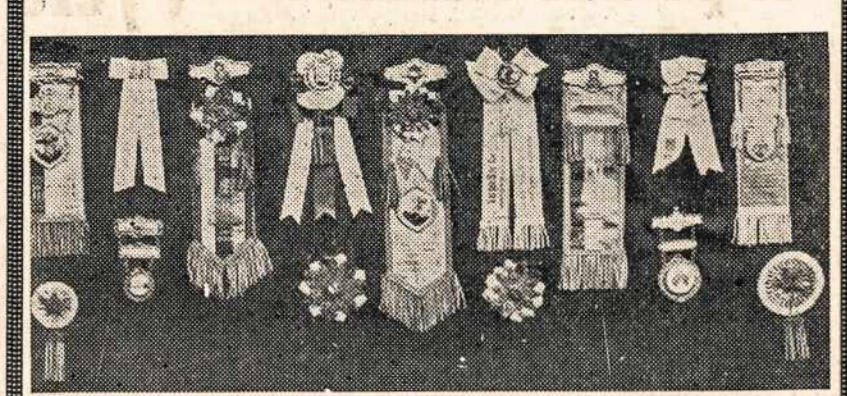
Užlaikom didžiausia krautuvė deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotus, duodam ant bargo ir ant išmokėsių ant lengvų išlygų. Reikalaujame agentų kiekvienam mieste Suvienytų Valstijų ir Kanadoj, didelį nuosimintį duodam perkupčiams, didelį naują katalogą siunčiam ant pareikalavimo už 25 centus stampu. **J. P. TUINYLA,** 822 Washington St., Boston, Mass.

Lietuvis Daktaras **Dr. Ignotas Stankus** 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Valandos: Nuo 9 iki 11 rito. Nuo 2 iki 4 po pietu. Nuo 7 iki 8 vakare.

GERA PROGA! Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) .....\$1.00 Vaikų Draugas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c Naujas Būdas mokyti rašyti be mokytojo.....10c Aritmetika mokinimuisi rokundu, su paveikslais (apdaryta) ..... 35c. Viso \$1.60 Kas atsiųs iškirpęs šita apgarsinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau. **P. MIKOLAINIS,** R. F. D. — Route 2, Hudson, N. Y.

V. P. GINKUS & CO. SAVI PAS SAVUS. LIETUVIAI PAS LIETUVIUS. Vienatinė didžiausia lietuviška krautuvė, kurioje galima gauti visokių vyrų, moterų ir vaikų drabužių, čeverių, robų, aukso ir deimanto. 52 MILLBURY STR., WORCESTER, MASS.

Savas Pas Savą Remkit Sa vuosius.

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvių išdirbėją šių dalykėlių: visokių ženklelių draugijoms, o ypatingai kukardų, guzikėčių, metalinių anameliuotų ir padengtų celuloidu. Išdirbu šarpas, veliavas, karūnas ir tam panašius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistiška. Del prašalinimo neteisingų informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom.

M. A. NORKUNAS, 166 MELROSE ST., :: :: :: MONTELLO, MASS.

Vienatinė Lietuviška APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gauti kokios tik pasaulij vartojamos, bet ypatingai geros sekančios gyduolės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo apetito	1.00
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų	75c.	Gyduolės del suvalnimo vidurių	50c.
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduolės nuo vištakių (corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo saulės nudegimo	50c.	Pilės del Kepenų ir Inktų	75c.
Bobro lašai	1.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c.
Nuo suirimo Nervų	1.00	Gumas nuo dantų gėlimo	10c.
Vaikų ramintojas	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	25c.
Pamoda plaukams	25c.	Visokie kvepianti muilai	10, 15 ir 25c.
Nuo viduriavimo suaugusiems	50c.	Perfumos visokių gėlių	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.
Nuo viduriavimo mažiems	25c.		
Gydanti mostis nuo pūkų	50c.		
Nuo prakaitavimo kojų	25c.		
Mostis ir skysčiai niežų ir parkų	1.00		

Taip-gi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų. Jeigu norite gauti tikrus vaistus, kurie sugražintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnautu.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI, nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalauti ir per laiškus, o mes prisiusime jums ekspresu. Visokiame reikale kreipkitės šiuo adresu:

K. ŠIDLASKAS 226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

SENAI UŽDĖTAS POOL-RUIMIS ANT PARDAVIMO.

4 stalai ir cigarams pastatoma So. Bostone, geroje vietoje 628 Warrens St. E. Cambridge, Mass.

37 stalai taipgi parsiduoda 347 Green St., Cambridge, Mass. Mes parduosime visus ant sykio arba kas norės ir atskirai. Norėdami pirkti kreipkitės:

Klemensas Macevičius 691 Cambridge St. E. Cambridge, Mass.

GERIAUSIOS FARMOS.

Norintieji pirkti gerų farmų su budinkais, Sodais, apšėtais smuagž soaž soqumppgėu ir stęmų nebrangiai ant lengvų išmokėjimų, kreipkitės prie mūsų, seniausių teisingiausių farmų pardavėjų. Mes vieninteliai esame uždėtojai ir apgyvendintojai didžiausios lietuvių fermerių kolonijos Amerikoje. Apgyvendiname 360 lietuvių fermerius, kurie trumpu laiku rengiasi išleisti Scottville, Mich. Amerikos lietuviams ūkininkystės laikraštį. Ta didžiausioji lietuvių fermerių kolonija randasi ant gerų derlingų laukų puikiausioj apielinkėj miesto Scottville ir portavo miesto Ludington, Michigan valstijoje, Mason county. Toj puikioj apielinkėj mes turime daugybę visokių farmų parduoti, ant kurių galime kelis tūkstančius lietuvių fermerių apgyvendinti. Rašykite tuojau indėdami už 4 centus krasos markių, o mes prisiusime tos kolonijos mapą ir parduodamųjų puikių farmų katalogą su daug paveikslų iš lietuvių fermerių gyvenimo. Adresnokite, **A. KIEDIS & CO.** Peoples State Bank Bldg. Scottville, Mich.

Vežimėlis vaikams lygiai toks, kaip šis paveikslas parodo kainuoja \$9.25 Regulerė kaina \$12.00. Turime visokių spalvų. Mūsų krautuvėj kainos ant rakandų žemiausios visame Bostone.

James Ellis Co. Kampas B ir B'way, Krautuvėj nuolatai yra Lietuvis parduojas

14-tas Didelis Metinis **BALIUS!** Rengia Šv. Petro ir Povilo Draugija BUS UTARNINKE, 30 d. Gegužio-May, 1916. Prasišės 2-ą val. po pietų ir trauks iki vėlai naktį. LIETUVIŲ SALEJE, kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass. VISAS NUO BALIAUS PELNAS SKIRIAMAS SUŠELPIMUI NUKENTĖJUSIŲ NUO KARĖS LIETUVOJE.

PLATINKITE TARP SVETIMTAUČIŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTĮ ANGLIŠKOJE KALBOJE

A Plea for the Lithuanians

10 c. numeris. Tasai laikraštis leidžiamas tam, kad supažindinti svetimačius su mūsų tauta, jos istorija, jos vargais-nelaimėmis ir jos troškimais. Labai mažai svetimtaučiai nežino apie lietuvius. Todel skleiskime žinias apie savo tautą, platindami minėtą laikraštį. Adr.: **REV. J. J. KAULAKIS,** 324 Wharton Street, :: :: :: Philadelphia, Pa.